СВАБОДА

28 красавіка 1995 г.

№17

Кошт 300 рублёў

Сіла і хлусьня — апошняя зброя прэзідэнта

Апазіцыю папярэджваюць...

Дэпутат Сяргей Навумчык паведаміў карэспандэнту СВАБОДЫ, што з боку рэжыму Лукашэнкі рыхтуюцца правакацыі супраць найбольш актыўных дзеячаў апазіцыйных сілаў.

"Гэтую інфармацыю, — сказаў С.Навумчык, — мы атрымалі ад дасьведчаных людзей, якія сьцьвярджаюць, што разглядаюцца нават варыянты фізічнага "устранения" шляхам арганізацыі сьмяротных аўтакатастрофаў, інсцэніроўкі самагубстваў альбо іншым падобным чынам". **М.Г.**

Стужку па-ранейшаму хаваюць

Кіраўнік сьледчай групы Пракуратуры Рэспублікі Я.Бролішс абверг апублікаванае днямі паведамленьне пра тое, нібыта відэазапіс гвалтоўнага захопу дэпутатаў Апазіцыі ў парламанцкай зале ў ноч на 12 красавіка знаходзіцца ў руках сьледства.

"Пракуратура зьвярталася ў прэзідэнцкую адміністрацыю з мэтаю атрымаць гэтую стужку, аднак пакуль нам яе не перадалі", — заявіў Я.Бролішс.

Хто ж распаўсюдзіў дэзінфармацыю? Як высьвятляецца, гэтая хлусьня сыходзіла ад прэзідэнцкай прэс-службы. Таму можаце не зьдзіўляцца, калі ў хуткім часе Лукашэнка заявіць, што стужку выкраў Пазьняк.

Мікола ГРЫНЯВІЦКІ

Эўропа занепакоеная

Ад імя ўсіх краінаў Эўрапейскага Зьвязу, паслы Вялікабрытаніі, Італіі, ФРГ і Францыі перадалі ноту беларускаму ўраду, у якой выказваецца занепакоенасьць з боку гэтых дзяржаваў інцыдэнтамі, што адбыліся нядаўна ў беларускім парламанце.

Урады краінаў Эўрапейскага Зьвязу спадзяюцца, што ў Беларусі "працэс разьвіцьця дэмакратыі і свабоды будзе праходзіць нармальным чынам, у прыватнасьці, падчас маючых адбыцца парламанцкіх выбараў", — падкрэсьліваецца ў заяве для прэсы.

Першы намесьнік міністра замежных справаў Беларусі В.Цэпкала ў размове з карэспандэнтам СВАБОДЫ назваў ноту "запозьненай рэакцыяй", што, на ягоную думку, выклікана складанай працэдурай узгадненьня падобных заяваў (дзеля гэтага патрэбна апытаць усе 15 краінаў, якія ўваходзяць у Эўрапейскі Зьвяз). Сп.Цэпкала сказаў, што на гэтую ноту "ніякага адказу зь беларускага боку ня будзе".

Алесь ДАШЧЫНСКІ

СВАБОДУ зноў забараняюць

26 красавіка дырэктар Аршанскай друкарні сп.Лясота паведаміў у рэдакцыю, што на яго "ціснуць зьверху", каб ён у аднабаковым парадку неадкладна скасаваў дамову на друк газэты СВАБОДА.

У выпадку, калі дырэктар ня зробіць гэтага, яго пагражаюць звольніць з пасады. Апошнімі днямі ў друкарню рэгулярна наведваецца супрацоўнік мясцовага КДБ, які заявіў, што ён хоча пазнаёміцца з арыгіналам-макетам чарговага нумара СВАБОДЫ да таго, як ён патрапіць на друкарскую машыну.

Цалкам верагодна, што адміністрацыя Лукашэнкі закрые для нас і Аршанскую друкарню. Нам давядзецца выходзіць нелегальна. Наступным крокам ўладаў можа быць забарона распаўсюджваць СВАБОДУ праз кіёскі "Саюздруку". Але падпісчыкам яны вымушаныя будуць дастаўляць газэту. 20 красавіка пачалася новая падпісная кампанія.

Выпісвайце і чытайце СВАБОДУ!

Вынікі сацыялагічнага апытаньня *стар.2*

Сьпіс кандыдатаў дэмакратычнага блоку *стар.3,6*

Перадвыбарчая эканамічная платформа Беларускага Народнага Фронту *стар.4—5*

Аўтамабіль Чыгіра шукае ўся міліцыя *стар.8*

Пасол ЗША сустрэўся з прэсай

26 красавіка Пасол Злучаных Штатаў Амэрыкі ў Рэспубліцы Беларусь Кенэт Явіц сустрэўся з прадстаўнікамі незалежных пэрыядычных выданьняў, якія выходзяць у Менску.

Пасол Явіц выказаў зацікаўленасьць у разьвіцьці ў Беларусі свабоднай прэсы, якая зьяўляецца важным элемэнтам амэрыканскай зьнешняй палітыкі ва ўсім сьвеце.

Прэс-служба амбасады ЗША

Год заснаваньня 1902
Выходзіць з 1990

Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павал Жук
Выдавец „Газэта СВАБОДА, Ltd."

Наклад 93 000

Адрас рэдакцыі:
220088, Менск, вул. Іванаўская, 56
Тэл./факс 36-24-41

Багданкевіча здымаюць?

Апошнімі днямі ў журналісцкіх колах ходзяць чуткі, што прэзідэнт Лукашэнка нібыта падпісаў указ аб адхіленьні Станіслава Багданкевіча ад пасады старшыні Нацыянальнага банку.

Чыноўнікі адміністрацыі прэзідэнта не пацьвярджаюць, але і не абвяргаюць гэтую інфармацыю.

Тым часам, 26 красавіка прэм'ер М.Чыгір запрасіў С.Багданкевіча на аўдыенцыю з Лукашэнкам, якую прызначылі на 16 гадзінаў. Патэлефанаваўшы сп.Багданкевічу, мы даведаліся, што сустрэча не адбылася з прычыны "занятасьці прэзідэнта іншымі справамі". С.Багданкевіч таксама адказаў, што пра звальненьне з пасады "нічога афіцыйна яму не паведамляў".

Віктар ВАЛАДАШЧУК

Як "выпрамляюць" прамы эфір

У нашу рэдакцыю паступае шмат тэлефанаваньняў з пытаньнем, чаму прадстаўнік газэты СВАБОДА ня ўдзельнічаў у тэлевізійнай прэс-канфэрэнцыі з прэзідэнтам Лукашэнкам.

Адказ вельмі просты: нас туды ніхто не запрашаў. Паводле нашых зьвестак, сьпіс журналістаў на гэтую тэлеперадачу быў складзены прэс-службаю прэзідэнта, а дакладней — палкоўнікам Замяталіным.

Напярэдадні выбараў (прыкладна 11 траўня) зноў плануецца тэлеэфір з удзелам Лукашэнкі. Гэтым разам тэлекамэры мяркуецца паставіць таксама на вуліцах сталіцы, каб простыя людзі маглі задаць прэзідэнту свае пытаньні. Цалкам верагодна, што гэтымі "простымі людзьмі" будуць пераапранутыя міліцыянты і палкоўнікі. Прэс-служба прэзідэнта здольная "выпраміць" нават самы прамы эфір.

А.ДАШЧЫНСКІ

Першыя "абяцанкі-цацанкі"

Кандыдаты ў дэпутаты па Берасьцейшчыне пачалі даваць першыя перадвыбарчыя абяцанкі.

Пакуль на першае месца па неверагодных абяцанках выбіўся загадчык аддзелу адукацыі Камянецкага райвыканкаму Віктар Дымар. Ён у выпадку абраньня яго дэпутатам намераны вярнуць насельніцтву ўклады ў ашчадных касах, пералічыўшы іх у даляравым эквіваленце на момант укладу. Выплату грошай Дымар зьбіраецца ажыцьцявіць у бліжэйшыя 2—3 гады пэнсіянэрам, а ўсе астатнія наб'юць свае кашалькі далярамі да 2000 году.

На другім месцы — Аляксандар Працэвіч, дырэктар школы ў Берасьці. У выніку абраньня дэпутатам ён абяцае выбаршчыкам пабудаваць у сваімі мікраёне за 2—3 гады мінімум дзьве агульнаадукацыйныя школы.

На трэцім — Сьцяпан Навасельчан, дырэктар школы №20 г.Берасьця. Яго абяцаньне больш сьціплае, але надзённае. Як толькі яго абяруць дэпутатам Вярхоўнага Савету, ён у той жа дзень адправіць Лукашэнку кнігу аб правілах добрага тону.

Ігар БАРАНОЎСКІ

Бацюшкі сьвяткавалі Вялікдзень разам з кандыдатамі

Падобна на тое, што праваслаўная царква актыўна ўключылася ў выбарчую кампанію.

Напрыклад, айцец Касьян у вёсцы Вялікія Сьцепанішкі Мастоўскага раёну, падчас велікоднай службы, адкрыта заклікаў вернікаў галасаваць на выбарах за старшыню Мастоўскага райсавету Аляксандра Апалоніка. Ён балатуецца па мясцовай выбарчай акрузе.

Падобную карціну можна было назіраць і ў вёсцы Сіняўка Клецкага раёну. Айцец Мацьвей, зьвяртаючыся да вернікаў, пачаў нахвальваць старшыню Клецкага райвыканкаму П.Рэўцкага, які балатуецца ў дэпутаты Вярхоўнага Савету. Людзі папрасілі сьвятара спыніць палітычную прапаганду і працягваць службу. У адказ бацюшка раззлаваўся, прыхапіў вядро велікодных яек і зьехаў разам з кандыдатам Рэўцкім.

Валодзя ЯНЧУК

Нарэшце, хоць адзін чалавек дасягнуў запаветнай мары

Прэзідэнт Лукашэнка нарэшце дасягнуў запаветнай мары: праз пару тыдняў ён будзе сядзець у кабінэце першага сакратара ЦК КПБ.

21 красавіка на сустрэчы з супрацоўнікамі апарату Вярхоўнага Савету, скліканай зь ініцыятывы прэзідэнта, Лукашэнка катэгарычна заявіў, што "глава государства должен размещаться в здании ЦК партии". Вярхоўнаму Савету ён прапанаваў пераехаць у правае крыло Дома ўраду, дзе спэцыяльна вызваляецца частка кабінэтаў. "До 1-го мая надо закончить этот процесс переезда, чтоб тут всё вымыть и вычистить. Можете забрать с собою столы, блокноты, но оставьте только эти стены", — сказаў прэзідэнт, падкрэсьліўшы, што "с позиции силы я действовать не хочу, я вас просто прошу".

Гаворачы пра новы Вярхоўны Савет, Лукашэнка заявіў, што "неизвестно, сколько будут идти эти выборы, может они и до конца года не состоятся".

Відавочна, што Лукашэнка зацікаўлены як мага хутчэй заняць будынак ЦК, бо разумее, што з прыходам новага Вярхоўнага Савету яму ня ўдасца ажыцьцявіць сваю запаветную мару, паколькі закон не на ягоным баку. Назіраючы за ўсёй гэтай мітусьнёю, нам застаецца толькі парадавацца: нарэшце хоць адзін чалавек у нашай краіне атрымлівае ўсё, пра што марыць.

Пятро ПАНКРАТОВІЧ

Што думае грамадзтва

На замову газэты СВАБОДА незалежная сацыялагічная служба правяла апытаньне грамадзкай думкі ў Беларусі з мэтаю высьветліць настроі напярэдадні парламанцкіх выбараў. Апытаньне праводзілася ў пэрыяд 10—16 красавіка паводле рэпрэзэнтатыўнай выбаркі (апытана 1062 рэспандэнты з усіх рэгіёнаў краіны). Вынікі наступныя:

Што вас больш за ўсё непакоіць?
(Выберыце тры адказы)

Рост цэнаў	24,5%
Рост злачыннасьці	12,5%
Нізкі ўзровень заробку	11,7%
Бездапаможнасьць улады	8,8%
Пагроза беспрацоўя	6,9%
Карупцыя	6,6%
Адсутнасьць эфэктыўнай сістэмы сацыяльнага забесьпячэньня	5,8%
Пагроза адпраўкі нашых салдат у гарачыя кропкі СНД	5,0%
Працьвітаньне спэкуляцыі	5,0%
Адсутнасьць рэформаў	4,6%
Стан навакольнага асяродзьдзя	3,3%
Захаваньне ўлады ў руках намэнклатуры	2,9%

Што, на вашую думку, павінен зрабіць новы ВС у першую чаргу?
(Выберыце тры важнейшыя задачы)

Узмацніць барацьбу са злачыннасьцю	24,9%
Дамагчыся строгага выкананьня законаў	22,2%
Павысіць пэнсіі	0,1%
Прыняць законы аб падтрымцы моладзі	8,9%
Увесьці рынкавыя адносіны ў поўным аб'ёме	8,7%
Увесьці свае грошы	4,7%
Забясьпечыць перападрыхтоўку працоўных	4,2%
Прыняць законы аб дзяржаўнай службе	3,3%
Правесьці прыватызацыю	3,0%

Зь якой краінай Беларусь павінна разьвіваць выгадныя адносіны перш за ўсё?
(Выберыце тры найважнейшыя)

Расея	28,7%
Украіна	19,8%
Нямеччына	10,9%
ЗША	8,8%
Польшча	6,9%
Літва	6,8%
Японія	3,0%
Англія	2,9%
Францыя	2,7%
Казахстан	1,5%
Кітай	1,2%
З усімі	0,6%
Былога СССР	0,2%

На вашую думку, кандыдат у дэпутаты новага Вярхоўнага Савету павінен быць:
(Выберыце тры якасьці)

Сумленным	27,2%
Адукаваным	25,1%
Незалежным	10,8%
Мець вопыт кіраўнічай работы	8,0%
Буйным спэцыялістам	7,1%
Прадстаўніком працоўнага калектыву	4,9%
Мець вопыт працы у выбарных органах	4,6%
Вядомы вам асабіста	4,2%
Належаць да нейкай партыі	2,1%
Любіць народ	0,7%
Прыстойны	0,2%
Думаючы	0,2%
Прафэсіянал	0,2%
Эканаміст	0,2%
Справядлівы	0,2%
Энэргічны	0,2%
Малады	0,2%

Лукашэнку не спадабаўся "дух" на трактарным заводзе

Як вядома, Аляксандар Лукашэнка мінулым тыднем наведаў Менскі трактарны завод. Дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі паведамілі пра гэты візіт ўсяго некалькімі радкамі, хаця прэзідэнт знаходзіўся на заводзе каля сямі(!) гадзінаў.

Грамадзкасьці краіны Лукашэнка па тэлевізіі так патлумачыў мэту свайго візіту на трактарны завод: "Паглядзець, як рабочыя тут працуюць і вызначыцца з палітыкай цэнаў і зарплаты. Неабгрунтаваную зарплату атрымліваюць некаторыя прадпрыемствы..."

Прэзідэнт меркаваў, відаць, убачыць на МТЗ сытых і задаволеных жыцьцём рабочых, якія нізавошта атрымліваюць вялікія грошы. На самой справе ён сутыкнуўся тут зусім зь іншым.

Па традыцыі адміністрацыя завода наладзіла прэзідэнту экскурсію па тэрыторыі. Паказалі яму і галоўны канвэер прадпрыемства, дзе працуе звыш тысячы чалавек. І вось тут Лукашэнку чакала ня толькі знаёмства з тэхналогіяй зборкі трактараў, але і арганізаваная акцыя зборшчыкаў. Дачуўшыся пра візіт прэзідэнта, на галоўным канвэеры раніцою прайшлі сходы рабочых, на якім быў выпрацаваны Зварот да кіраўніка дзяржавы. Лукашэнку дакумант уручыў адзін зь лідараў зборшчыкаў Аляксандар Астапчук. У Звароце гаворыцца: "Выбіраючы Вас Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, мы галасавалі за Ваша абяцаньне запусьціць прадпрыемствы да 1 студзеня 1995 года... Сёлета, нягледзячы на Вашыя абяцаньні, мы працуем 9—10 дзён у месяц, таму ў нас заработная плата, на якую немагчыма пражыць. Да таго ж зь лістапада месяца нам яе выплочваюць несвоечасова. На сёньня, згодна калектыўнай дамове, мы павінны былі атрымаць зарплату за сакавік месяц, аднак не атрымалі яшчэ нават авансу. Як нам жыць? Чым карміць дзяцей?.."

Прэзідэнт паабяцаў рабочым разабрацца з адміністрацыяй, якая ня можа заняць іх працай. Праўда, ён тут жа забыўся на свае словы. Сабраўшы ў актавай зале заводзкае начальства і старшыняў цэхкамаў афіцыйнага прафсаюзу, Лукашэнка правёў зь імі нараду "за зачыненымі дзьвярыма". Паводле нашых зьвестак, прэзідэнту вельмі не спадабаўся "дух" простых трактаразаводцаў і ён, ва ўласьцівым яму рэзкім тоне, запатрабаваў ад начальства навесьці парадак у рабочым асяродзьдзі.

Міхал ХВАЙНІЦКІ

Музыкай сям'ю не накорміш

На мінулым тыдні рабочыя гарадзенскага прадпрыемства "Аўтамагнітола" выйшлі на скрыжаваньне вуліц Горкага і Курчатава і на чатыры гадзіны спынілі рух транспарту.

"Аўтамагнітола" — прадпрыемства канвэрсійнае і крызіс не ім зацягнуўся. Пасьля забастоўкі некалькі месяцаў таму тут быў прызначаны новы дырэктар С.Шэлепенка. Але ён ня даў рады і месяц таму напісаў заяву аб звальненьні.

Галоўнае патрабаваньне працаўнікоў — выплата заробку грашыма. Рэч у тым, што заробак ім выдалі магнітоламі з разьліку 345 тыс.рублёў за магнітолу. Аднак за такі кошт прадаць магнітолу не атрымліваецца, бо на іх спаў попыт. Рабочым удалося дамагчыся, каб кошт магнітолаў зьменшылі да 310 тыс. рублёў. Гавораць, што начальства адразу вырашыла скарыстаць з гэтага. Паколькі яно зарабляе значна больш за рабочых, дык адразу кінулася, каб атрымаць па адной дадатковай магнітоле.

Рабочыя "Аўтамагнітолы" ўзялі прыклад з гарадзенскіх абутнікоў, якія напачатку месяца пратэставалі, спыніўшы на вуліцы транспарт. Дарэчы, тралейбуснае ўпраўленьне патрабуе цяпер ад абутнікоў сплаты штрафу за тое, што зь іхнай віны транспарт прастаяў 4 гадзіны. Відаць, такі ж штраф тралейбусьнікі выставяць і "Аўтамагнітоле".

В.ВАСІЛЕВІЧ

"Дыванам Брэста" нідзе няма месца

Упершыню за апошнія гады спыніла сваю вытворчасьць акцыянэрнае таварыства "Дываны Брэста".

Прычына банальная: ніхто ня хоча купляць іхную прадукцыю, ёю завалены ўсе склады. Раней значная частка дывановых вырабаў ішла ў Расею ў якасьці разьлікаў за энэргарэсурсы. Але цяпер і расейцы адмовіліся ад дываноў, а беларускім спажыўцам яны не па кішэні.

З прычыны немагчымасьці збыць прадукцыю стаіць таксама Берасьцейскі завод бытавой хіміі, часта спыняецца Кобрынская прадзільна-ткацкая фабрыка, прыкладна такая ж сітуацыя і на іншых прадпрыемствах вобласьці.

Лявон МУХАВЕЦКІ

Сёньня

Сяргей ДУБАВЕЦ

Базавы інстынкт

Ёсьць такое прыкрае адчуваньне, калі праходзіш міма касы ў гастраноме, і цябе як патэнцыйнага злодзея працінае рэнтгенавы позірк кантралёркі. Хоць ты перапрацуйся ў цень, стань невідзімкам, памры тут на месцы! Нічога ня ўзяў, а сорамна. Чаму?

Таму што спрацоўвае базавы беларускі інстынкт.

Станоўчы маральны прынцып — не бяры чужога — у нашым народзе перабольшаны аж да таго, што ператвараецца ў загану. Ня толькі ня браць чужога, але й не спрачацца за яго — чыё яно, а нават і сваё не прызнаваць за сваё. Каб і аддаленага намёку ня ўзьнікла, што я магу на нешта тут прэтэндаваць. Беларус вам нічога ня скажа, але ў сабе такую драму, такога Шэкспіра разыграе, што ня дай Бог. "Ня браў, — кажа ён, — хоць забі".

Пачуцьцё ўласнасьці ў беларуса ня толькі адсутнічае, але ён гатовы аддаць жыцьцё, каб хаця не падумалі, што яно ў яго ёсьць. У гэтым, можа быць, самая істотная прычына таго, што ў нас не атрымліваецца жыць лепей. Бо ўсе рэформы абапіраюцца ў рэшце рэшт на адно — на пачуцьцё гаспадара.

Гэтак выглядае справа з уласнасьцю прыватнай і з уласнасьцю нацыянальнай.

У Лідзе мучаюць свой сярэднявечны замак і ўсё гэтак. Іншыя б ганарыліся, дзяцей вадзілі, турыстам паказвалі. А ў нас сёньня гэты недарэстаўраваны помнік выглядае закінутай навабудоўляй. У толькі што адбудаваных вежах — "прыбіральні", паўсюль цэмэнт, на падворку забытыя матэрыялы. рэштці нейкай тэхнікі... Не кіпіць работа. А чаму? Таму што кожны лідчук ведае, што гэта — літоўскі замак. Беларусам, каб адрэстаўраваць яго з душою, трэба глядзець на яго як на свой, як на ўласнасьць. А гэта — найвялікшая пакута, ломка базавага інстынкту.

Тое самае з мовай, гісторыяй, сымболікай, дзяржаўнасьцю, незалежнасьцю... Калі паўстае праблема — чыё яно, хто дакажа правы ўласнасьці на беларускую мову і дзяржаўнасьць? — беларусы адназначна і дружна адказваюць: ня наша! Абы не западозрылі ў прэтэнзіі. Сорамна, як у тым гастраноме, хоць правалііся.

Тое самае і зь зямлёй. Самі мужыкі супраць таго, каб дзяліць калгасы на прыватныя надзелы, бо кожны тады мусіць удзельнічаць у дзяльбе, прэтэндаваць на ўласнасьць. А інстынкт не дае. Мы лепей памрэм зараз, толькі каб не западозрылі...

І прэзідэнт, кроў ад крыві, плоць ад плоці, інстынкт ад інстынкту свайго народу, увасабляе ў сабе гэты базавы маральны рэфлекс. "Бразаўскас мне гаварыт: ты пачаму, Аляксандар Грыгор'евіч, мой герб узял? А я атвічаю: да ні брал я, ня нужан он мне!" І так ва ўсіх, ва ўсім і паўсюль. Нічога ня бралі, ні на што не прэтэндуем, нічога ня маем і месца ня хочам. Лічыце, што нас як бы і няма ўвогуле. Мы гуляем у мёртвых.

Беларусы маглі б ганарыцца такой адметнасьцю, калі б яна спрыяла нашаму лепшаму жыцьцю. Але ж не. Калі станоўчыя маральныя прынцыпы загнаныя ў мінус, туды ж заганяецца і гаспадарка, і палітыка, і культура. Мы гаворым пра наступствы — ценявую эканоміку, напрыклад, але ўпарта ня хочам заўважаць прычыну: беларусы — ценявая нацыя, ценявы народ, які прагне толькі аднаго: не выяўляцца ў рэальнасьці нічым, нікай маёмасьцю, каб ніхто, крый Божа, не западозрыў, што ў нас ёсьць свая дзяржава.

Нават бальшыня дзеячоў нацыянальнай культуры стараюцца па-за працай гаварыць па-расейску. Прычыны знаходзяць розныя, але прычына адна — такі моцны гэты інстынкт. А тыя, хто пераадолеў яго, перасталі быць ценем, але на агульным тле ценявое нацыі выглядаюць невядома якімі джарданамі брунамі.

Ва ўсёй гэтай сытуацыі ёсьць ключ, якім адмыкаецца наша пачуцьцё ўласнасьці, а значыць, і рэформы. Гэты ключ адразу цяжка заўважыць, таму што ён як бы ў іншай сфэры жыцьця, пра якую наш базавы інстынкт забараняе нам думаць і гаварыць. Гэты ключ — мова.

Парадаксальным чынам менавіта расейская мова трымае беларускі народ у сваім цені і не дае яму выказацца па-свойму, рэалізаваць сябе, раскрыць свой уласны патэнцыял. Яна, сапраўднымі ўладальнікамі якой мы ніколі не былі і ня будзем, стала тою прыладаю, якой беларусы па-мазахісцку глушаць у сабе пачуцьцё гаспадара сваёй мовы, сваёй кішэні, сваёй зямлі, свайго жыцьця.

Кандыдаты дэмакратычнага блоку

На выбарах у Вярхоўны Савет (14 траўня) дэмакратычныя партыі, якія ўтварылі адзіны блок разам з БНФ і БСДГ, будуць падтрымліваць гэтых кандыдатаў у дэпутаты.

Берасьцейская вобласьць

Берасьцейская—Заходняя акруга №1. *Судак Ігар Вечаслававіч,* інжынэр-мэханік, начальнік КТБ завода "Брэстсельмаш", (партыя БНФ).

Берасьцейская—Цэнтральная акруга №2. *Грыбко Аляксандар Уладзімеравіч,* загадчык кафедры агульнай геаграфіі Берасьцейскага пэдінстытуту, (БСДГ).

Берасьцейская—Будаўнічая акруга №3. *Пракаповіч Мікалай Мікалаевіч,* загадчык аддзела мастацкіх праграм Берасьцейскага абласнога тэлебачаньня, (партыя БНФ).

Берасьцейская—Заводзкая акруга №4. *Корнеў Павел Іванавіч,* дацэнт, намесьнік дэкана гістарычнага факультэта Берасьцейскага пэдінстытуту, (БСДГ).

Берасьцейская—Усходняя акруга №5. *Базан Уладзімер Сямёнавіч,* мастак Берасьцейскага камбінату "Мастацтва", (партыя БНФ).

Берасьцейская—Паўднёвая акруга №6. *Ляўковіч Анатоль Іосіфавіч,* дацэнт катэдры філасофіі Берасьцейскага пэдінстытуту, (БСДГ).

Берасьцейская—Сельская акруга №7. *Здановіч Віктар Іванавіч,* урач-траўматолаг бальніцы хуткай дапамогі г.Берасьця, (партыя БНФ).

Баранавіцкая—Славянская акруга №8. *Северцаў Мікалай Аляксандравіч,* інжынэр аддзелу зьнешняй камплектацыі Баранавіцкага завода аўтаматычных ліній, (партыя БНФ).

Баранавіцкая—Усходняя акруга №9. *Скок Віктар Уладзімеравіч,* інжынэр па арганізацыі і нармаваньні працы аддзелу працы апарату кіраваньня Беларускай гідрагеалагічнай экспэдыцыі, (партыя БНФ). *Блінкоўскі Аркадзь Аляксеевіч,* галоўны інжынэр Беларускай гідрагеалагічнай экспэдыцыі (БСДГ).

Баранавіцкая—Паўднёвая акруга №10. *Болбат Вячаслаў Парфеевіч,* дырэктар МП "Багрым", (БСДГ).

Баранавіцкая—Палеская акруга №11. *Гоўша Сяргей Канстанцінавіч,* вядучы інжынэр-канструктар Баранавіцкага спэцыяльнага канструктарскага бюро гандлёвага машынабудаваньня, ВА "Беларусьгандальмаш", (партыя БНФ).

Баранавіцкая сельская №12. *Даўгіловіч Яўген Сяргеевіч,* радыёмэханік в/ч 36856, (партыя БНФ).

Бярозаўская акруга №13. *Крыварот Анатоль Аляксеевіч,* падпалкоўнік запасу, (партыя БНФ).

Белаазёрская акруга №14. *Банасевіч Васіль Мікалаевіч,* (беспартыйны).

Ганцавіцкая акруга №15. *Дарашэнка Леанід Міхайлавіч,* настаўнік сярэдняй школы №3 г.Ганцавічы, (партыя БНФ).

Драгічынская акруга №16. *Леончык-Мельнічук Яўген Уладзімеравіч,* урач-эндакрынолаг Драгічынскай раённай паліклінікі, (партыя БНФ).

Жабінкаўская акруга №18. *Хакімава Антаніна Іванаўна,* рэдактар раённай газэты "Сельская праўда", (партыя БНФ).

Іванаўская акруга №19. *Прадун Васіль Андрэевіч,* экскаватаршчык Іванаўскага раённага прадпрыемства па матэр'яльна-тэхнічным забесьпячэньні, (партыя БНФ).

Івацэвіцкая акруга №20. *Дрык Людміла Андрэеўна,* начальнік бюро тэхнічнай дакумантацыі Івацэвіцкага прыборабудаўнічага завода, (партыя БНФ).

Косаўская акруга №21. *Зайко Аляксандр Фаміч,* настаўнік беларускай мовы і літаратуры Запольскай СШ Івацэвіцкага раёну, (партыя БНФ).

Камянецкая акруга №22. *Байфалік Расціслаў Іванавіч,* урач-хірург Камянецкага раённага тэрытарыяльна-мэдыцынскага аб'яднаньня, (партыя БНФ).

Кобрыньская гарадзкая акруга №23. *Сергіевіч Пётр Васільевіч,* машыніст халадзільна-кампрэсарнай станцыі Кобрыньскай прадзільнай ткацкай фабрыкі, (партыя БНФ).

Кобрыньская сельская акруга №24. *Куровіч Сяргей Іванавіч,* токар калгасу "Запаветы Ільіча", (партыя БНФ).

Лунінецкая акруга №25. *Туркоўскі Станіслаў Станіслававіч,* загадчык радзільнага аддзяленьня Лунінецкай цэнтральнай раённай бальніцы, (партыя БНФ).

Дварэцкая акруга №26. *Замерфельд Іван Кірылавіч,* фрэзэроўшчык ВА "Граніт", (партыя БНФ).

Ляхавіцкая акруга №27. *Лобан Ігар Фёдаравіч,* урач-тэрапэўт Ляхавіцкага тэрытарыяльнага мэдыцынскага аб'яднаньня, (партыя БНФ).

Маларыцкая акруга №28. *Цунік Павел Цімафеевіч,* рэдактар газэты "Шлях", (партыя БНФ).

Пінская—Заходняя акруга №29. *Шатохін Яўген Сяргеевіч,* дырэктар Пінскай дзіцячай школы выяўленчага мастацтва, (партыя БНФ).

Пінская—Усходняя акруга №30. *Цішук Пётр Мікалаевіч,* уласны карэспандэнт "Народнай газеты", (БСДГ).

Пінская—Паўночная акруга №31. *Ярашук Віктар Цімафеевіч,* выканаўчы дырэктар па Берасьцейскай вобл. Фонду сацыяльных ініцыятыў і дасьледаваньняў імя братоў Луцкевічаў, (БСДГ).

Лагішынская акруга №32. *Сярэдзіч Іосіф Паўлавіч,* былы рэдактар "Народнай газеты", (беспартыйны).

Малатковіцкая акруга №33. *Казубоўскі Вячаслаў Яўгенавіч,* настаўнік працы Малаткоўскай сярэдняй школы, (партыя БНФ).

Пружанская акруга №34. *Несьцерчук Леанід Міхайлавіч,* інспэктар па ахове гісторыка-культурнай спадчыны ўправы культуры Берасьцейскага аблвыканкаму, (партыя БНФ). Сямашка Іван Іванавіч, хірург Пружанскай раённай бальніцы, (БСДГ).

Ружанская акруга №35. *Машкала Іосіф Станіслававіч,* настаўнік гісторыі сярэдняй школы №5 г.Пружаны, (партыя БНФ).

Столінская акруга №36. *Стаціўка Канстанцін Сяргеевіч,* выкладчык ПТВ-164, (партыя БНФ).

Давыд-Градоцкая акруга №37. *Разановіч Анатоль Іванавіч,* настаўнік ангельскай мовы сярэдняй школы №3 р.п.Рэчыцы, (партыя БНФ). *Знавец Павел Кірылавіч,* выкладчык БДУ, (БСДГ).

Віцебская вобласьць

Аршанская сельская акруга №38. *Дураў Генадзь Фёдаравіч,* будаўнік калгасу імя Заслонава Аршанскага раёну, (партыя БНФ).

Браслаўская акруга №40. *Шыдлоўскі Канстанцін Сяргеевіч,* навуковы супрацоўнік Браслаўскага гісторыка-краязнаўчага музэя, (партыя БНФ).

Верхнядзьвінская акруга №41. *Запольскі Аляксандар Апанасавіч,* дырэктар Верхнядзьвінскага АТ "Міла", (БСДГ).

Глыбоцкая акруга №43. *Цуран Людміла Леанідаўна,* настаўніца матэматыкі сярэдняй школы №2 г.Глыбокае, (партыя БНФ).

Гарадоцкая акруга №44. *Гаравы Леанід Анатольевіч,* настаўнік Вархоўскай БШ, (БСДГ).

Докшыцкая акруга №45. *Мядзюха Уладзімер Міхайлавіч,* настаўнік замежнай мовы Докшыцкай СШ №1, (партыя БНФ).

Дубровенская акруга №46. *Міхальчанка Мікалай Іванавіч,* фэрмэр, (БСП).

Лёзьненская акруга №47. *Букачоў Анатоль Мікалаевіч,* рэдактара аддзелу газэты "Выбар", (партыя БНФ).

Мёрская акруга №48. *Матэлёнак Анатоль Мікалаевіч,* старшыня калгасу імя Кірава, (БСДГ).

Пастаўская акруга №49. *Гучык Генадзь Сямёнавіч,* загадчык аддзяленьня Пастаўскай цэнтральнай раённай бальніцы, (БСДГ).

Полацкая сельская акруга №50. *Гаравы Леанід Трафімавіч,* дырэктар базы адпачынку "Шчаты", (БСП).

Ушацкая акруга №53. *Хвошч Уладзімер Іванавіч,* старшыня Ушацкага райсавету, (БСДГ).

Чашніцкая акруга №54. *Іваноў Аляксандар Сяргеевіч,* інжынэр па тэхніцы бясьпекі Навалукомльскага завода аб'ёмнага домабудаваньня, (партыя БНФ).

Шаркаўшчынская акруга №55. *Сіняўскі Уладзімер Уладзімеравіч,* намесьнік дырэктара па выхаваўчай рабоце Вялікасельскай сярэдняй школы, (партыя БНФ).

Шумілінская акруга №56. *Бурлакоў Пётр Вітальевіч,* падпалкоўнік у адстаўцы, (БСП).

Аршанская—Заходняя акруга №57. *Карэтнікаў Віктар Уладзімеравіч,* настаўнік, кіраўнік шахматных гурткоў Цэнтра дзіцячай творчасьці г.Воршы, (партыя БНФ).

Аршанская—Цэнтральная акруга №58. *Леонцьеў Леанід Леанідавіч,* урач-эпідэміёлаг Аршанскага гарадзкога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, (партыя БНФ).

Аршанская—Задняпроўская акруга №59. *Санько Юрый Фёдаравіч,* выкладчык беларускай літаратуры ПТВ-45 г.Воршы, (партыя БНФ).

Віцебская—Гагарынская акруга №60. *Жэлябаў Хрыстафор Савелавіч,* выкладчык Віцебскай музычнай школы, (БХДП).

Віцебская—Горкаўская акруга №61. *Цішкін Ігар Анатольевіч,* археолага МП "Віцебскпраектрэстаўрацыя", (партыя БНФ). *Дубавец Уладзімер Рыгоравіч,* галава фэрмэрскай гаспадаркі "Дубаўцова", (БСДГ).

Віцебская—Першамайская акруга №62. *Гаўруцікаў Аляксей Аляксандравіч,* інжынэр Віцебскага тэлезавода, (БСДГ).

Віцебская—Праўдзінская акруга №63. *Сарапеня Павал Сямёнавіч,* настаўнік выяўленчага мастацтва сярэдняй школы №25 г.Віцебска, (партыя БНФ).

Віцебская—Усходняя акруга №64. *Шалухін Васіль Пятровіч,* інжынэр па тэхнічным наглядзе аддзела капітальнага будаўніцтва Віцебскага прадпрыемства кацельных і цеплавых сетак, (партыя БНФ).

Віцебская—Цэнтральная акруга №65. *Бугаёў Аляксандар Уладзімеравіч,* кіраўнік аўдытарскай фірмы "Альбаросія", (БСДГ).

Віцебская—Чарняхоўская акруга №66. *Высоцкі Юрый Іванавіч,* дырэктар батанічнага сада Віцебскага пэдінстытута, (партыя БНФ).

Віцебская—Чкалаўская акруга №67. *Мудрычэнка Аляксандар Аляксандравіч,* дырэктар малога камэрцыйнага прадпрыемства вытворча-камэрцыйнай фірмы "Амега", (партыя БНФ).

Віцебская—Чыгуначная акруга №68. *Белаус Вячаслаў Канстанцінавіч,* настаўнік гісторыі Рубаўскай СШ г.Віцебска, (партыя БНФ).

Наваполацкая—Маладзёжная акруга №70. *Кулік Анатоль Міхайлавіч,* мэханік цэха ВА "Палімір", (партыя БНФ).

Наваполацкая—Юбілейная №72. *Какоўка Віктар Фёдаравіч,* дэпутат ВС, (БСДГ).

Полацкая—Задвінская акруга №73. *Цялежнікаў Уладзімер Іванавіч,* дэпутат ВС РБ, (беспартыйны).

Полацкая—Цэнтральная акруга №74. *Ганчарэнка Мікалай Уладзімеравіч,* сьлесар-рамонтнік ВА "Шкловалакно", (партыя БНФ).

Гарадзенская вобласьць

Астравецкая акруга №115. *Баўсюк Мікалай Іосіфавіч,* памочнік-сакратар народнага дэпутата ВС М.М.Маркевіча, (партыя БНФ).

Ашмянская акруга №116. *Міхайлоўская Данута Канстанцінаўна,* настаўніца матэматыкі, (партыя БНФ).

Бераставіцкая—Індурская акруга №117. *Кохна Віктар Віктаравіч,* намесьнік дырэктара па гаспадарчых справах Капцёўскай сярэдняй школы, (партыя БНФ).

Ваўкавыская гарадзкая акруга №118. *Аксаміт Мікалай Уладзімеравіч,* дэпутат ВС РБ, (БСДГ).

Ваўкавыская сельская акруга №119. *Ешчык Міхаіл Мікалаевіч,* інжынэр-наладчык спэцыялізаванага вытворчага рамонтна-тэхнічнага ўпраўленьня "Медык", (партыя БНФ).

Воранаўская акруга №120. *Жулега Анатоль Трафімавіч,* нам. дырэктара экспэрымэнтальнай базы "Кастрычнік" Воранаўскага раёну, (партыя БНФ).

Гарадзенская—Болдзінская акруга №121. *Пяткевіч Аляксей Міхайлавіч,* прафэсар, (БСДГ).

Гарадзенская—Горкаўская акруга №122. *Мальчык Сяргей Сьцяпанавіч,* дацэнт катэдры паталагічнай фізіялогіі Гарадзенскага мэдінстытуту, (партыя БНФ).

Гарадзенская—Дзяржынская акруга №123. *Задаля Валерый Сьцяпанавіч,* нам. старшыні аблтэлерадыёаб'яднаньня, (партыя БНФ).

Гарадзенская—Пралетарская акруга №124. *Жынь Канстанцін Уладзімеравіч,* начальнік аддзелу капітальнага будаўніцтва ВА "Гродназнерга", (партыя БНФ).

Гарадзенская—Прынёманская акруга №125. Маркевіч Мікалай Мікалаевіч, рэдактар газэты "Пагоня", (партыя БНФ).

Гарадзенская—Сувораўская акруга №126. *Патрэба Міхась Сьцяпанавіч,* выкладчык Гарадзенскага ўнівэрсітэту імя Я.Купалы, (БСДГ).

Гарадзенская сельская акруга №127. *Гавін Тадэвуш Фэліксавіч,* старшыня Саюзу палякаў Беларусі, (беспартыйны).

Скідальская акруга №128. *Барысевіч Аляксандар Аляксандравіч,* дырэктар Абухоўскай цэнтралізаванай клубнай сістэмы, (партыя БНФ).

Дзятлаўская акруга №129. *Петрыкевіч Валерый Міхайлавіч,* настаўнік СШ №3, (БСДГ).

Зэльвенская акруга №130. *Бандык Сяргей Сяргеевіч,* беспрацоўны, (партыя БНФ).

Івейская акруга №131. *Келдановіч Леанід Іосіфавіч,* кіраўнік сялянскай гаспадаркі №71, (партыя БНФ).

Карэліцкая акруга №132. *Харута Уладзімер Пятровіч,* электрык-акумулятаршчык калгаса "Мірскі" Карэліцкага раёну, (партыя БНФ).

Лідзкая—Чырвонаармейская акруга №133. *Лазарэвіч Сяргей Пятровіч,* прадпрымальнік, (партыя БНФ).

Лідзкая—Камсамольская акруга №134. *Суднік Станіслаў Вацлававіч,* карэспандэнт газэты "Пагоня", (партыя БНФ).

Лідзкая сельская акруга №135. *Клімовіч Уладзімер Аркадзьевіч,* пісьменьнік, (БСДГ).

Мастоўская акруга №136. *Палубятка Іосіф Іосіфавіч,* інжынэр МГС раённага вузла, (БСДГ).

Навагрудзкая гарадзкая акруга №137. *Макарчык Віталь Лаўрэнцьевіч,* урач-хірург Навагрудзкага тэрытарыяльнага мэдыцынскага аб'яднаньня, (партыя БНФ).

Навагрудзкая сельская акруга №138. *Война Яўген Іванавіч,* настаўнік фізікі і матэматыкі Шчарсоўскай сярэдняй школы, (партыя БНФ).

Сьвіслацкая акруга №139. *Дзікевіч Аляксандар Пятровіч,* галоўны аграном саўгасу Вердамічы, (партыя БНФ).

Слонімская—Савецкая акруга №140. *Варвашэвіч Мікалай Фёдаравіч,* дырэктар і мастацкі кіраўнік Драматычнага тэатра, (БСДГ).

Слонімская—Чырвонаармейская акруга №141. *Якімовіч Аляксей Мікалаевіч,* настаўнік Касьцянёўскай школы Слонімскага раёну, (партыя БНФ).

Смаргонская гарадзкая акруга №142. *Дзяргачоў Аляксандар Мартынавіч,* юрыстконсульт Будаўнічага прадпрыемства-фірмы "Гонар", (партыя БНФ). *Вештард Ірына Зянонаўна,* інспэктар ГарАНА, (БСДГ).

Смаргонская сельская акруга №143. *Лявіцкі Ягор Вацлававіч,* галоўны юрысконсульт ВА "Смаргонскі завод аптычнага станкабудаваньня", (партыя БНФ).

Шчучынская акруга №144. *Кіенка Генадзь Паўлавіч,* інжынэр-электрык, (партыя БНФ).

Гомельская вобласьць

Гомельская—Юбілейная акруга №76. *Дрозд Адам Іосіфавіч,* інжынэр Гомельскай лесаўпарадкавальнай экспэдыцыі, (партыя БНФ).

Гомельская—Чырвонакастрычніцкая акруга №77. *Раманенка Тацьцяна Іванаўна,* вядучы эканаміст завода самаходных камбайнаў ВА "Гомсельмаш", (партыя БНФ).

Гомельская—Заводзкая акруга №79. *Раманаў Васіль Васільевіч,* урач-уролаг паліклінікі тэрытарыяльнага мэдыцынскага аб'яднаньня №1 г.Гомеля, (партыя БНФ).

Гомельская—Навабеліцкая акруга №80. *Башлакова-Нікалаева Валянціна Аляксееўна,* настаўніца СШ №15 г.Гомеля, (партыя БНФ).

Гомельская—Пушкінская акруга №85. *Ханеня Сяргей Іванавіч,* асістэнт катэдры псіхалагічнай дыягностыкі і падрыхтоўкі ў ВНУ Гомельскага ўнівэрсітэту, (партыя БНФ).

Гомельская—Цэнтральная акруга №86. *Старчанка Уладзімер Мікалаевіч,* дацэнт катэдры тэорыі і мэтодыкі фізічнай культуры Гомельскага ўнівэрсітэту, (партыя БНФ).

Маркавіцкая акруга №88. *Казанцава Ганрыета Міхайлаўна,* асістэнтка катэдры гісталогіі Гомельскага мэдінстытута, (партыя БНФ).

Хойніцкая—Брагінская акруга №89. *Бяляўскі Аляксандар Мікалаевіч,* старшы інжынэр бюро матэр'яльна-тэхнічнага забесьпячэньня і збыту завода гадраапаратуры, (партыя БНФ).

Буда-кашалёўская акруга №90. *Парошын Аляксандар Дзьмітравіч,* фэрмэр, (БСП).

Веткаўская акруга №91. *Захарэнка Юрый Віктаравіч,* рабочы Гомельскага завода "Крышталь", (партыя БНФ).

Жлобінская—Сельская акруга №95. *Радзівановіч Мікалай Мікалаевіч,* фэрмэр, (БСДГ).

Заканчэньне сьпісу на стар. 6

Перадвыбарчая эканамічная платформа Беларускага Народнага Фронту "Адраджэньне"

Народны Фронт за незалежнасьць,

Асноўныя кірункі рэформаў для выхаду з крызісу*

Крытычны стан эканомікі

Вытворчасьць валавага ўнутранага прадукту за 1994 г. у параўнаньні з папярэднім скарацілася на 20%. Прадукцыя ***прамысловасьці*** зьменшылася на 19,3%. Пастаянны тэндэнцыяй зьяўляецца рэзкае зьніжэньне аб'ёмаў вытворчасьці у галоўных экспартных галінах. Так, у 1994 г. аб'ём вытворчасьці грузавых аўтамабіляў скараціўся на 31%, трактараў — на 48%, мэталарэзных станкоў — на 39%.

Вытворчасьць ***сельскай гаспадаркі*** скарацілася на 14,1%. На 18% зьменшыўся выпуск каўбасных вырабаў, на 16% — масла. У параўнаньні з 1990 г. зьніжэньне ўраджайнасьці сельскагаспадарчых культураў у 1,5—2 разы (збожжавых з 36 да 23 ц/га, бульбы — з 182 да 90 ц/га), скарачэньне пасяўных плошчаў і вялікія страты пры захоўваньні прадукцыі прывялі да рэзкага пагаршэньня забесьпячэньня насельніцтва прадуктамі.

У 1994 г. на душу насельніцтва ў грамадзкім сэктары выпрадукавана 600 кг збожжа, каля 600 кг бульбы, прыкладна 75 кг гародніны, менш за 44 кг садавіны. Яшчэ горшая сітуацыя ў жывёлагадоўлі. Пагалоўе буйной рагатай жывёлы зьменшылася на 1,7 млн. галоваў, сьвіньняў амаль на 1,2 млн. галоваў, авечак у 4 разы. З прычыны зьніжэньня прадукцыйнасьці жывёлы вытворчасьць малака і мяса ў разьліку на аднаго жыхара зьменшылася ў 2 разы і склала адпаведна 360 і 52 кг. У цэлым забясьпечанасьць насельніцтва асноўнымі прадуктамі харчаваньня вагалася ў межах 76—85% ад нормы.

Аб'ём ***капіталаўкладаў*** у фактычных цэнах скараціўся за 1994 г. (у параўнаньні з 1993 г.) на 25%. Капіталаўклады вытворчага прызначэньня за гэты пэрыяд скараціліся на 31%, невытворчага прызначэньня — на 27%, у тым ліку на будаўніча-мантажныя работы — на 28%. На 17% зьменшылася дзяржаўнае жыльлёвае будаўніцтва, будаўніцтва жыльлёва-будаўнічымі кааператывамі — на 27%, а ў калгасах удвая. На пачатак бягучага года больш за 21 тысячу аб'ектаў знаходзяцца ў незавершаным будаўніцтве, 1800 — законсэрваваныя.

Выпуск ***тавараў народнага спажываньня*** за гэты ж пэрыяд скараціўся на 16%, аб'ём платных паслугаў насельніцтву ў супастаўных цэнах — на 14%, увод у дзеяньне жылых дамоў — на 15%.

Зьмяняецца ***структура грашовых даходаў*** насельніцтва. Так, у чацьвёртым квартале 1994 г. доля аплаты працы ў сямейных бюджэтах складала 37%, што значна ніжэй, чым у нашых суседзяў. Зьмяншэньне долі заробтнай платы сьведчыць ня толькі пра аслабленьне матывацыі да працы, але і пра тое, што эканамічна актыўнае насельніцтва ня можа рэалізаваць свой патэнцыял на месцы асноўнай працы і вымушана дзьве трэці сямейнага бюджэту папаўняць у сфэры "ценевай" эканомікі. ***Уклады насельніцтва*** ў ашчадныя і камэрцыйныя банкі склалі 104 млрд. рублёў, што ў даляравым эквіваленце роўна 90 цэнтам у разьліку на аднаго жыхара краіны.

Пагоршыўся ***фінансавы стан вытворчасьці.*** Крэдытная (дэбіторская) запазычанасьць вытворцаў склала летась 19,4 трлн. рублёў. Камэрцыйныя банкі амаль ня ўдзельнічаюць ва ўзнаўленчым працэсе прамысловасьці і сельскагаспадарчай вытворчасьці. Доўгатэрміновыя крэдыты склалі толькі 8,3% усяго аб'ёму крэдытаваньня.

Дэстабілізацыйным фактарам эканомікі на працягу года была ***інфляцыя.*** Намінальная заробная плата за 1994 г. узрасла ў 15,8 разоў, а цэны на спажывецкія тавары ў 23,2 разы. У выніку рэальная заробная плата скарацілася да 68% да леташняга ўзроўню. Спажывецкія цэны за студзень 1995 г. вырасьлі на 39,2%, у тым ліку на харчовыя тавары на 40,7%, на нехарчовыя — на 31,0%, на паслугі — на 45,5%.

Расьце ***беспрацоўе.*** На канец 1994 г. лік афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных перасягнуў 102 тыс. чалавек. Да таго ж страты рабочага часу з-за прастояў склалі летась 25 мільёнаў чалавека-дзён або 137 тыс. гадавых рабочых месцаў. З улікам схаваных формаў беспрацоўе дасягнула 25% ад усіх занятых.

Зьбядненьне народу абумовіла ***скарачэньне насельніцтва*** краіны. У 1994 г. колькасьць народжаных зьменшылася на 4% і склала 113 тыс., а лік памёрлых павялічыўся на 0,7% да 129 тыс. чалавек і перавысіў колькасьць народжаных на 16 тыс. чалавек.

Паводле прагнозу экспэртаў, ***спад вытворчасьці*** сёлета дасягне 15—20% ад узроўню 1994 г.

Прадпрымальніцтва надалей застаецца "іншародным целам" для беларускай эканомікі. Перадусім надалей захоўваецца нераўнапраўнае становішча недзяржаўных гаспадарчых суб'ектаў.

На станаўленьне і развіцьцё прадпрымальніцтва адмоўна ўплывае ***нявырашанасьць праблемы прыватнай уласнасьці.*** Практычна ўся ўласнасьць належыць дзяржаве.

Інфляцыя вядзе да нявызначанасьці сапраўднага фінансавага стану прадпрымальніка. Праблема спараджае надзвычайны ***падаткавы прэс,*** частая зьмена законаў і нарматыўных актаў, недакладнасьць інструкцыяў, паўсюдная карумпаванасьць чыноўніцтва.

Умовы для станаўленьня прадпрымальніцтва ў Беларусі можна ацаніць як надзвычай неспрыяльныя.

Адсутнасьць рэформаў, імкненьне захаваць загадна-адміністрацыйную сістэму кіраваньня як пры папярэдняй адміністрацыі В.Кебіча, так і пры сучасным кіраўніцтве А.Лукашэнкі абумоўліваюць паглыбленьне і пашырэньне эканамічнага крызісу.

Прычына крызісу эканомікі

Дзяржаўная адміністрацыя засьведчыла свой ***непатрыятызм і непрафэсіяналізм.*** Прэзідэнт і ягоны ўрад, а таксама залежная ад іх большасьць Вярхоўнага Савету сьвядома не жадаюць праводзіць самастойную эканамічную палітыку незалежнай дзяржавы ў інтарэсах яе народу.

Адсутнічаюць мэта і праграма пераводу народнай гаспадаркі на іншыя прынцыпы і спосабы вытворчасьці, заснаваныя на свабоднай рынкавай эканоміцы.

У краіне ня вызначаныя і ***не адрэгуляваныя базавыя дачыненьні ўласнасьці.*** Не разьдзеленыя функцыі валоданьня, кіраваньня і карыстаньня маёмасьцю. Пры гэтым чалавек аказаўся адчужаным ад уласнасьці і ад вынікаў сваёй працы.

Структура вытворчасьці не прыстасаваная да ўмоваў краіны. Прадукцыя надзвычай энэрга- і матар'ялаёмістая.

Мэтады адміністрацыйнага рэгуляваньня эканамічнай дзейнасьці засьведчылі сваю неэфэктыўнасьць. Гэта выразілася:

— у пасьлядоўным ***разбурэньні грашовай і крэдытна-фінансавай сістэмы;***

— у ***недасканаласьці падаткавай сістэмы,*** якая не захоўвае стваральную дзейнасьць і не спрыяе падвышэньню фондааддачы сродкаў вытворчасьці;

— у ***разбуральнай цэнавай палітыцы,*** якая паразітуе на вытворцах (асабліва сельскагаспадарчай прадукцыі);

— у ***недасканаласьці бюджэтнай палітыкі,*** якая не дала нашай краіне магчымасьці выкарыстоўваць выгаднае геаграфічнае становішча і атрымліваць дадатковы даход ад платы за транзіт каля 2 млрд. даляраў у год (яшчэ адзін наш дадатковы бюджэт);

— у ***недасканаласьці інвэстыцыйнай і амартызацыйнай палітыкі,*** якая прывяла да таго, што прадукцыйныя сілы ўжо ня здольныя забясьпечыць пашыранае ўзнаўленьне асноўнага і абаротнага капіталу. Фізічная зношанасьць асноўных фондаў большасьці галінаў вытворчасьці перасягнула 50%, а на асобных прадпрыемствах — ад 70% і больш пры аднаўляльнасьці 2%. Маральная ж зношанасьць асноўных вытворчых фондаў амаль ва ўсіх галінах перасягнула 100%.

— у ***адсутнасьці маральнай палітыкі*** ў прыватызацыі дзяржаўнай уласнасьці, у недасканаласьці і неэфэктыўнасьці формаў прыватызацыі, у бескантрольным раскраданьні дзяржаўных сродкаў і маёмасьці.

Зьнешнеэканамічная дзейнасьць стратная: даходы ад яе не перавышаюць выдаткаваных на яе сродкаў. Адсутнічае дзяржаўны кантроль за ўцечкай капіталу, якая стала хранічнай для эканомікі краіны.

Выйсьце з крызісу

Выйсьце з крызісу можа быць пасьпяховым толькі пры дакладным вызначэньні мэтаў і прынцыпаў, зь якіх павінна зыходзіць эканамічная палітыка краіны. Яна павінна арыентавацца на ***ўзаемавыгадныя эканамічныя дачыненьні з усімі партнэрамі*** — як на усходзе, так і на захадзе, як на поўдні, так і на поўначы. Гэта — адна з умоваў рэалізацыі на практыцы незалежнай дзяржавы.

Незалежная палітыка мае на ўвазе распрацоўку і ажыцьцяўленьне канцэпцыі нацыянальнай бясьпекі краіны. Яна павінна прадугледжваць як зьнешнюю, так і ўнутраную бясьпеку. Унутраная бясьпека неадрыўная ад пасьпяховага правядзеньня рэформаў. Для гэтага неабходныя:

— кардынальная рэформа палітычнай сістэмы і сістэмы органаў выканаўчай улады;

— спрашчэньне адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу дзяржавы і рэформы сістэмы мясцовага самакіраваньня;

— набліжэньне заканадаўства да ўзроўню краін, якія дасягнулі найбольшых посьпехаў у сацыяльна-эканамічным развіцьці;

— максімальнае выкарыстаньне вытворчага, эканамічнага, навукова-тэхнічнага патэнцыялу і геапалітычнага становішча краіны;

— рэструктурызацыя фінансава-бюджэтнай сістэмы, якая прадугледжвае ўвод нацыянальнай валюты, разьдзяленьне дзяржаўнага бюджэту і бюджэтаў мясцовых узроўняў улады, зьмену мэтадалогіі фармаваньня бюджэтаў у бок збалансаваньня расходнай і даходнай частак;

— фармаваньне новай падаткавай сістэмы і зьмена падаткавай палітыкі зь фіскальнай на стымуляцыйную;

— развіцьцё банкаўскага заканадаўства і банкаўскай сістэмы; падвышэньне статусу Нацыянальнага банку да самастойнага суб'екта, незалежнага ад выканаўчай і заканадаўчай улады;

— паскоранае стварэньне інфраструктуры рынкаў;

— дзяржаўнае рэгуляваньне эканомікі на аснове эканамічных рычагоў узьдзеяньня і шляхам пераняседзньня акцэнту з адміністрацыйнага планаваньня на індыкатыўнае;

— адмова ад якіх бы ні было спробаў аб'яднаньня з грашовымі сістэмамі іншых дзяржаваў:

— правядзеньне структурнай і інвэстыцыйнай палітыкі, скіраванай на зьмяншэньне энэрга- і матэр'ялаёмістасьці з арыентацыяй на платаздольныя рынкі збыту;

— рашучыя захады для паскарэньня працэсу прыватызацыі;

— рацыянальная зямельная і аграрная рэформа ў інтарэсах грамадзян краіны;

— фармаваньне самастойнай навуковатэхнічнай палітыкі, якое мае на ўвазе пераарыентацыю як прыкладной, так і фундамэнтальнай навукі пераважна ў бок грамадзянскіх галін вытворчасьці, якія маюць платаздольны попыт;

— актыўная палітыка сацыяльнай абароны, якая ўключае стварэньне новых рацыянальных рабочых месцаў для працаздольных і адрасную сацыяльную дапамогу з боку дзяржавы для пэнсіянэраў, інвалідаў і іншых сацыяльна неабароненых катэгорыяў насельніцтва;

— рэформы пэнсійнай справы, аховы здароўя, сярэдняй, сярэдняй спэцыяльнай і вышэйшай адукацыі, скіраваныя на пэрсаніфікацыю інтарэсаў канкрэтнага чалавека і зьмяншэньне ўплыву на яго з боку бюракратыі;

— рэформа Узброеных Сілаў, органаў унутраных справаў і органаў бясьпекі, скіраваныя на забесьпячэньне інтарэсаў незалежнай дзяржавы;

— эфэктыўная зьнешнеэканамічная палітыка, скіраваная як на захаваньне традыцыйных, так і на здабыцьцё і пашырэньне новых рынкаў.

Нацыянальная валюта

Пагаршэньне сацыяльна-эканамічнай сітуацыі прыводзіць да неабходнасьці ўвядзеньня нацыянальнай валюты — радыкальнага і адзіна магчымага сродку санацыі нацыянальных фінансаў. Пры гэтым часу на стабілізацыю цяперашняга законнага платнага сродку — беларускага рубля — ужо не засталося. Ліміт часу, дадзенага нам гісторыяй, бяздарна згублены ўрадам В.Кебіча і адміністрацыяй А.Лукашэнкі. Застаецца класічны эрхардаўскі варыянт грашовай рэформы як аднамомантнай акцыі паводле прынцыпу "валютнага камітэту".

У якасьці валюты-арыенціра найлепш можа выступаць эўрапейскай грашовая адзінка — ЭКЮ. Мінімальныя ваганьні гэтай валюты дазваляюць праводзіць больш дакладную макраэканамічную палітыку і мінімізаваць магчымы вонкавы націск на нацыянальную фінансавую палітыку.

Сацыяльная абарона насельніцтва

Новая бюджэтная палітыка дазволіць праводзіць актыўную і адрасную сацыяльную палітыку, скіраваную на падтрымку неабароненых катэгорыяў насельніцтва за кошт сродкаў дзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў, пры агульным кірунку на стварэньне новых рацыянальных працоўных месцаў для працаздольных.

Будзе ажыцьцяўляцца новая палітыка заробнай платы і даходаў для работнікаў дзяржаўнага сэктару эканомікі і бюджэтных установаў, заснаваная на прынцыпе роўнай аплаты пры аднолькавай кваліфікацыі, якасьці і інтэнсіўнасьці працы.

Дзяржаўны доўг, працэдуры яго фармаваньня і крыніцы пагашэньня павінны быць заканадаўча афармленыя. На дзяржаўны доўг будуць аднесеныя кампэнсацыі ўкладаў насельніцтва, жыльлёва-будаўнічых каапэратываў, пэнсійнага фонду.

Пагашэньне запазычанасьці дзяржавы перад грамадзянамі будзе адбывацца за кошт сродкаў ад прыватызацыі дзяржаўнай уласнасьці, а таксама за кошт нерухомай маёмасьці.

Дзяржава будзе праводзіць дзейсную дэмаграфічную палітыку, скіраваную на падтрымку жанчын, дзяцей, маладых сем'яў. Жыльлёвая палітыка будзе зарыентаваная пераважна на будаўніцтва індывідуальнага жыльля з выкарыстаньнем дзяржаўных сродкаў для стварэньня інжынэрнай інфраструктуры. Для забесьпячэньня фінансавых магчымасьцяў такога будаўніцтва будуць створаныя іпатэчныя фінансавыя інстытуты.

Будзе ажыцьцяўляцца фінансаваньне адраджэньня культуры, развіцьцё навукі, адукацыі, аховы здароўя.

Міграцыйная палітыка будзе весьціся выключна ў інтарэсах грамадзян нашай дзяржавы.

Экалогія

Наступствы Чарнобыля — рэальнасьць нашага жыцьця на доўгі час, таму дзейнасьць дзяржаўных органаў будзе будавацца з улікам неабходнасьці аховы здароўя людзей.

У заканадаўства краіны будуць уведзеныя палажэньні, скіраваныя на дакладнае выкананьне нормаў экалагічнай бясьпекі.

Будзе створана надзейная сістэма экалагічнага кантролю за станам навакольнага асяродзьдзя і прадуктаў харчаваньня. Па ўсёй тэрыторыі Беларусі будзе праведзены маніторынг на забруджанасьць радыёнуклідамі, цяжкімі мэталамі, рэшткавымі пэстыцыдамі і гербіцыдамі, адыходамі хімічнай вытворчасьці. Будуць зьнятыя пошліны на ўвоз у Беларусь экалагічна чыстых прадуктаў.

Праграма мінімізацыі наступстваў Чарнобыльскай катастрофы будзе перагледжана. Будуць спыненыя ўсе непатрэбныя працы па дэзактывацыі тэрыторыяў і вядзеньне ў забруджаных зонах сельскагаспадарчых працаў, якія толькі спрыяюць разносу радыёактыўнага "бруду" і бессэнсоўна марнуюць грашовыя сродкі. Ліквідуюцца ўсе бюракратычныя надбудовы, якія ператварылі нацыянальную бяду ў спосаб асабістай нажывы.

Праблемы, зьвязаныя зь бясьпекай пражываньня людзей, будуць вырашацца ў першачарговым парадку.

* **Прапануе Грамадзкі (Ценевы) Кабінэт міністраў Беларускага Народнага Фронту. Платформу распрацавалі: А.Станкевіч, У.Тарасаў, І.Нікітчанка, У.Кулажанка, Л.Зданевіч, С.Гусак, Ю.Беленькі, М.Крыжаноўскі, В.Масквіч, С.Папкоў. Кіраўнік Кабінэту міністраў З.Пазьняк, прэм'ер-міністар Кабінэту У.Заблоцкі.**

дэмакратыю і рынак

Прыватызацыя індустрыі

Мэханізм разьдзяржаўленьня і прыватызацыі павінен грунтавацца на наступных зыходных пасылках:

— пры правядзеньні прыватызацыі прыярытэты павінны быць аддадзеныя ня толькі працоўным калектывам, але і адказным інвэстарам, якія змогуць рацыянальна распарадзіцца ўласнасьцю прадпрыемства. Належыць выкарыстоўваць як цэнтралізаваную (праз адпаведныя дзяржаўныя органы прыватызацыі), гэтак і дэцэнтралізаваную (калі самі працоўныя калектывы выбіраюць мэтад правядзеньня прыватызацыі) стратэгіі;

— належыць забараніць выкарыстаньне прыватызацыйных сродкаў для датацыяў, фінансавай падтрымкі нерэнтабэльных прадпрыемстваў;

— адной з крыніцаў рэсурсаў, неабходных для буйных структурных пераўтварэньняў, павінен быць замежны капітал. Прыцягненьне замежнага капіталу павінна быць не выпадковым, а засноўвацца на сацыяльна-палітычнай стабільнасьці дзяржавы і на навукова абгрунтаванай праграме. У якасьці формаў прыцягненьня замежнага капіталу могуць выкарыстоўвацца крэдыты, частковы або поўны продаж акцыяў ужо дзейнага аб'екту, стварэньне сумесных або цалкам замежных прадпрыемстваў;

— у прыватызацыі дзяржаўных прадпрыемстваў неабходна выкарыстоўваць шырокі арсэнал спосабаў: публічны продаж акцыяў, выкуп прадпрыемства, перадачу ў карыстаньне (арэнда, траст, лізінг і г.д.), падзел ці фрагмэнтацыю прадпрыемства. Выбар спосабу ці формы прыватызацыі залежыць ад аб'екту прыватызацыі і праблемаў, якія пры гэтым вырашаюцца;

— дзеля падвышэньня эфэктыўнасьці і гнуткасьці правядзеньня прыватызацыі належыць дазволіць, па жаданьні працоўнага калектыву, прыватызацыю любога структурнага падразьдзяленьня прадпрыемства (цэха, участка і пад.);

— прыватызацыя павінна праводзіцца сукупна зь іншымі захадамі: дэманапалізацыяй і разьвіцьцём канкурэнцыі, структурнай перабудовай эканомікі і рэструктурызацыяй прадпрыемстваў, аздараўленьнем фінансава-крэдытнай і падатковай сістэмы і санацыяй фінансаў прадпрыемстваў. Без сістэмнага падыходу да прыватызацыі яна можа стаць магутным дэстабілізацыйным фактарам у грамадзка-палітычным жыцьці краіны.

Рэструктурызацыя індустрыі

У цяперашніх эканамічных умовах, якія створаны ў Беларусі, немагчыма рэалізаваць буйнамаштабныя праграмы структурных пераўтварэньняў вытворчасьці, асабліва ў канкрэтных галінах. Мэтазгодна распрацоўваць асобныя праекты рэструктурызацыі вытворчасьці дзяржаўных прадпрыемстваў, у тым ліку прадпрыемстваў ВПК, стварэньне новых вытворчасьцяў.

Найважнейшы кірунак эканамічнай палітыкі — утрыманьне капіталу ў краіне, бо вельмі часта рэсурсы беларускіх прадпрыемстваў працуюць на эканоміку іншых дзяржаваў. Таму неабходна:

— зьмяніць прынцыпы і формы ўдзелу бюджэтных сродкаў у фінансаваньні праектаў структурнай перабудовы эканомікі (зваротнасьць, акупнасьць, эфэктыўнасьць, сумеснае фінансаваньне і крэдытаваньне);

— перайсьці ад поўнага бюджэтнага фінансаваньня праектаў структурнай перабудовы вытворчасьці да пераважна долевага ўдзелу ў іхным ажыцьцяўленьні, пераход на самафінансаваньне прадпрыемстваў;

— перайсьці да сусьветна прынятых мэтадаў ацэнкі эфэктыўнасьці інвэстыцыяў і да незалежнай экспэртызы інвэстыцыйных праектаў;

— пачаць каардынацыю інвэстыцыйных кірункаў мэтадамі, прынятымі ў рынкавай эканоміцы (падаткі, амартызацыя, крэдыты);

— зьмяніць пераважнае інвэставаньне разьвіцьця эканомікі манапольнага тыпу на інвэстыцыйную падтрымку вытворчасьцяў, якія забясьпечваюць пашырэньне канкурэнцыйных рынкавых дачыненьняў;

— перайсьці да пераважнага інвэставаньня і льготнага фінансаваньня распрацовак і ўкараненьня перадавых тэхналогіяў, а таксама вытворчасьцяў, якія забясьпечваюць распаўсюджаньне такіх тэхналогіяў.

Стратэгія разьвіцьця паліўна-энэргетычнага комплексу

Паліўна-энэргетычны крызіс выкліканы аднабаковай арыентацыяй на закупку энэрганосьбітаў і катастрафічным падзеньнем здабычы нафты ў Расеі.

Так, паводле падпісаных пагадненьняў, у 1995 г. Расея зможа прадаць Беларусі толькі 10 млн.т нафты, а патрэбы Беларусі з улікам наяўных магутнасьцяў — каля 40 млн.т.

Сёлета прастой абсталяваньня Наваполацкага і Мазырскага нафтаперапрацоўчых заводаў складзе каля 72%. Рашэньне праблемы — у дапаўненьні паставак энэрганосьбітаў з Расеі пастаўкамі зь іншых нафтаздабыўных рэгіёнаў сьвету. Распрацаваным і найбольш эфэктыўным зьяўляецца праект Балтыйска-Чарнаморскага нафтавага калектара (БЧНК).

Паэтапная рэалізацыя праекту БЧНК дазволіць Беларусі ўжо праз год атрымаць нафту з тэрміналаў Балтыкі і значна павялічыць загрузку нафтаперапрацоўчага комплексу.

Першы этап рэалізацыі праекту БЧНК (балтыйскі кірунак) патрабуе 300 млн. даляраў. Неабходныя ўкладаньні акупляюцца за два гады. Павелічэньне вытворчасьці аб'ёмаў нафтапрадуктаў дазволіць замяніць у структуры паліваспажываньня энэргетычнай галіны краіны газ на мазуту і замест імпарту пачаць экспарт паліўна-змазных матар'ялаў.

Павелічэньне аб'ёму спальваньня мазуты дазволіць краіне зьнізіць выдаткі на вытворчасьць цеплавой і электрычнай энэргіі ня менш чым на 300 млн. даляраў у год, а агульны эканамічны эфэкт ад загрузкі нафтаперапрацоўчага комплексу і хімічнай галіны складзе каля 900 млн. даляраў у год.

У выніку сабекошт электрычнай і цеплавой энэргіі зьнізіцца на 16%, што палепшыць эканамічнае становішча прадпрыемстваў прамысловасьці і сельскай гаспадаркі.

Зямельная рэформа

Асноўная мэта зямельнай рэформы — забясьпечыць рацыянальнае выкарыстаньне галоўнага нацыянальнага багацьця краіны — зямлі — у інтарэсах усіх грамадзянаў нашай дзяржавы.

Рэформы землекарыстаньня і прыватызацыі зямлі павінны адпавядаць двум патрабаваньням: выключыць сацыяльныя канфлікты і не дапусьціць зьмяншэньня сельскагаспадарчай вытворчасьці. Гэтыя патрабаваньні могуць быць выкананыя пры ўмове паралельнага ўводу новых формаў гаспадараньня, а не пры татальнай замене адных формаў другімі.

Зямельная рэформа павінна праводзіцца на аснове новага зямельнага заканадаўства, якім гарантуецца прыватная ўласнасьць на зямлю і яе гаспадарчае выкарыстаньне. Аднаўленьне інстытуту прыватнай уласнасьці на зямлю неабходна не для рэалізацыі ідэалагічных установак, а для ўпарадкаваньня сістэмы зямельных дачыненьняў.

Пераўтварэньне дачыненьняў уласнасьці на зямлю павінна праходзіць двума кірункамі. Першы — унутраныя пераўтварэньні калгасаў і саўгасаў, трансфармацыя іх у больш гнуткія арганізацыйныя формы. Цяперашнім калгасам і саўгасам будзе забясьпечана поўная свабода трансфармавацца ў рынкавыя структуры — акцыянэрныя таварыствы, добраахвотныя аб'яднаньні ўласьнікаў, таварыствы, асацыяцыі, саюзы, таварыствы з абмежаванай адказнасьцю і інш. Саўгасы перад пераўтварэньнем будуць разьдзяржаўленыя зь перадачай маёмасьці ва ўласнасьць працоўных калектываў. У распараджэньні дзяржавы застануцца толькі экспэрымэнтальныя базы навуковых установаў, племянныя і элітныя насеньняводчыя гаспадаркі, сортавыпрабавальныя ўчасткі. Дзяржава павінна забясьпечыць юрыдычную, арганізацыйную і мэтадалагічную магчымасьць пераўтварэньняў. Другі кірунак — стварэньне на базе дзяржаўнага рэзэрвовага зямельнага фонду прыватных сялянскіх гаспадарак.

Прыватызацыя зямлі — не самамэта, а сродак падвышэньня эфэктыўнасьці гаспадараньня, гарантыя стварэньня экспартнага патэнцыялу прадуктаў харчаваньня, галоўная гарантыя любых капіталаўкладаў, а значыць — найпершая ўмова ажыўленьня інвэстыцыйнай дзейнасьці і ўсёй эканомікі.

У выніку прыватызацыі зямлі мясцовая ўлада набудзе ўласныя фінансавыя магчымасьці дзеля ажыцьцяўленьня сацыяльных праграмаў дапамогі непрацаздольным жыхарам сяла, якія цяпер часткова выконваюць калгасы і саўгасы. Гэтыя сродкі дае падатак на зямлю. Калгасы і саўгасы павінны не падмяняць мясцовую ўладу, а займацца толькі гаспадарчай дзейнасьцю і плаціць, як і ўсе землеўладальнікі, эканамічна абгрунтаваны падатак на зямлю.

Рынак зямлі, які будзе функцыянаваць праз сістэму іпатэчных банкаў і права на заклад зямлі, — галоўная ўмова самарэгуляцыі эканомікі, яе дынамічнасьці.

Аграрная палітыка

Галоўная мэта аграрнай палітыкі — эфэктыўная вытворчасьць сельскагаспадарчай прадукцыі.

Вытворца, незалежна ад формы ўласнасьці на сродкі вытворчасьці, атрымае поўную свабоду прадпрымальніцкай дзейнасьці, свабоду выбару, што і дзе вырабляць без усякага ўмяшальніцтва дзяржавы.

Калгасы, саўгасы (і іх правапераемнікі), фэрмэры стануць гаспадарамі ўласнай прадукцыі і змогуць прадаваць яе без абмежаваньняў з боку дзяржавы туды, дзе будзе найвыгадней. Згубная практыка прымусовага забіраньня прадукцыі за бясцэнак пад выглядам дзяржаўнага заказу будзе адмененая.

Кожны вытворца атрымае права самастойна вызначаць цэны на сваю прадукцыю. Іх будзе рэгуляваць толькі канкурэнцыя і платаздольны попыт. Шырокую дзяржаўную падтрымку атрымаюць дзеяньні ўсіх вытворцаў дзеля пашырэньня рынкаў збыту сельскагаспадарчай прадукцыі.

Будзе праводзіцца разьдзяржаўленьне і акцыянаваньне ўсіх прадпрыемстваў перапрацоўчай прамысловасьці зь перадачай больш як 50% акцыяў цяперашнім калгасам і саўгасам ці іхным пераемнікам.

З мэтай больш эфэктыўнага выкарыстаньня наяўнага патэнцыялу і надзейнага забесьпячэньня ўсіх вытворцаў будзе прыватызаваная ўся сельскагаспадарчая тэхніка. На базе цяперашніх цэхаў мэханізацыі гаспадарак і прадпрыемстваў "Сельгасхіміі" будуць створаныя сэрвісныя арганізацыі (станцыі), якія за плату будуць абслугоўваць дзяржаўныя, калектыўныя і фэрмэрскія гаспадаркі, а таксама прысядзібныя ўчасткі.

Дзяржава возьме на сябе падтрымку тэхналагічнай рэканструкцыі ўсіх галін аграпрамысловага комплексу, асабліва перапрацоўчай прамысловасьці зь перавадам яе на безадыходныя тэхналогіі. Прыярытэт будзе аддавацца тэхналогіям з шырокім выкарыстаньнем мясцовай сыравіны, аднаўляных крыніцаў энэргіі (сонца, ветру, вады). Прадпрымальнікі атрымаюць ільготныя крэдыты для закупкі абсталяваньня і будаўніцтва вытворчых аб'ектаў з новымі тэхналогіямі, перадусім малых прадпрыемстваў для перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі.

Радыкальна зьменіцца крэдытна-фінансавая палітыка ў дачыненьні да аграпрамысловага комплексу. Замест падачак у выглядзе датацыяў і спусташальных крэдытаў будуць рэалізаваныя дзяржаўныя праграмы адраснай падтрымкі сельскагаспадарчай вытворчасьці. Вытворца атрымае магчымасьць узяць ільготны крэдыт для будаўніцтва вытворчых памяшканьняў, жыльля, аб'ектаў сацыяльнага, культурнага і бытавога прызначэньня, закупкі абсталяваньня і тэхнікі пад заклад маёмасьці, для чаго ў найкарацейшыя тэрміны будзе арганізаваная сетка іпатэчных банкаў.

Інвэстыцыйная палітыка

Асноўнай задачай інвэстыцыйнай дзейнасьці зьяўляецца забесьпячэньне пашыранага ўзнаўленьня асноўнага і абаротнага капіталу з мэтай задавальненьня патрэбаў грамадзтва і кожнага чалавека на аснове прыцягненьня і ўкладаньня ўсіх відаў маёмасьці і інтэлектуальных каштоўнасьцяў у гаспадарча-камэрцыйныя, навуковыя, культурныя і іншыя прапрыемствы, праграмы і праекты.

Агульны аб'ём інвэстыцыяў з кожным годам скарачаецца. Калі за два гады (1992 і 1993) ён скараціўся на 38%, то за адзін 1994 год — на 31,5%. Гэтая тэндэнцыя захоўваецца і ў 1995 г.

Акрамя таго, у структуры ўнутраных інвэстыцыяў доля дзяржаўных капітальных укладаньняў зь пераходам да рынкавай эканомікі будзе непазьбежна скарачацца. Г.зн., неабходна абудзіць прыватныя інвэстыцыі (акцыянэрных і страхавых кампаніяў, камэрцыйных і інвэстыцыйных банкаў, прадпрыемстваў і асобных прадпрымальнікаў), павялічыць колькасьць інвэстыцыйных суб'ектаў.

Галоўнай умовай актывізацыі інвэстыцыйнай дзейнасьці грамадзянаў і юрыдычных асобаў (прадпрыемстваў) зьяўляецца безумоўнае заканадаўчае і практычнае гарантаваньне інвэстарам іхных капіталаўкладаў (уласнасьці) і прыватная ўласнасьць на зямлю.

Неабходна вырашыць праблему стымуляваньня зьберажэньняў, што паспрыяе крэдытаваньню беларускай эканомікі пад нізкі працэнт.

Дзяржава павінна стымуляваць тыя кірункі інвэстыцыйнай дзейнасьці, якія адпавядаюць доўгатэрміновым інтарэсам грамадзтва. Галоўныя з гэтых кірункаў — жыльлёвае будаўніцтва, будаўніцтва і рэканструкцыя інжынэрнай і транспартнай інфраструктуры, інфраструктуры сувязі, будаўніцтва аб'ектаў вытворчасьці, заснаванай на мясцовай сыравіне (будаўнічыя матар'ялы, перапрацоўка сельскагаспадарчай прадукцыі і інш.).

Сваім удзелам у інвэстыцыйным працэсе дзяржава павінна спрыяць хуткаму абарачэньню капіталаў і эфэктыўнаму іх выкарыстаньню.

Прыярытэтам у палітыцы жыльлёвага будаўніцтва павінна стаць стварэньне ўмоваў кожнаму грамадзяніну (сям'і) пабудаваць уласны дом (кватэру, гараж, участак — у адным месцы). Гэта дае станоўчы сацыяльны вынік.

Дзяржаўная палітыка павінна ўлічваць розныя фінансавыя магчымасьці розных катэгорыяў насельніцтва. Таму ў бліжэйшы час нельга адмаўляцца ад будаваньня дзяржаўнага сацыяльнага жыльля для малазабясьпечаных за кошт сродкаў ад рэалізацыі дзяржаўных рэсурсаў (зямлі, нерухомасьці) і падаткаў на іх.

Замежны капітал — гэта ня толькі фінансавыя сродкі, але і сучасныя тэхналогіі, рабочыя месцы, інтэлектуальны патэнцыял, досьвед кіраваньня. Будуць створаныя некалькі рэжымаў для замежных інвэстыцыяў. Асабліва прывілеяваны рэжым павінны мець прадпрыемствы, якім патрэбныя буйныя капіталаўклады. Патрэбныя наступныя льготы: вызваленьне ад мытных пошлінаў пры ўвозе абсталяваньня і сыравіны, бяспошлінны вываз гатовай прадукцыі, поўнае або частковае вызваленьне ад падатку на прыбытак на пэўны тэрмін, свабода рэпатрыяцыі прыбытку.

Нормы, якія рэгулююць рэжым інвэстыцыяў, павінны ўключацца ў гандлёвыя дагаворы і кантракты; будуць прадугледжаныя спэцыяльныя двухбаковыя пагадненьні аб інвэстыцыях.

Неабходна выкарыстаць перавагі міжнароднага падзелу працы і ўвайсьці ў сусьветны інвэстыцыйны рынак. Для гэтага трэба стварыць умовы, ня горшыя за сусьветныя. Трэба імкнуцца ня толькі да імпарту капіталу, але не забывацца на экспарт, стварыць спрыяльныя ўмовы і для эксплуатацыі рэсурсаў іншых краін.

Кандыдаты дэмакратычнага блоку

Пачатак на стар.3

Жлобінская—Мэталургічная акруга №96. *Панчэня Рыгор Фёдаравіч,* галоўны рэдактар Жлобінскай газэты "Інформобзор", (БСДГ).

Калінкавіцкая сельская акруга №98. *Заранок Аляксандар Васільевіч, (БСП).*

Калінкавіцкая гарадзкая акруга №99. *Лашук Міхаіл Якаўлевіч,* нам. дырэктар фірмы "Бескорбел", (БСП).

Мазырская—Усходняя №104. *Макараў Сяргей Адамавіч,* рыбавод падсобнай гаспадаркі Мазырскага завода кармавых дрожджаў, (БСП).

Мазырская—Паўднёвая акруга №105. *Пілінчык Міхаіл Афанасьевіч,* інжынэр Мазырскай гароднінной фабрыкі, (БСП).

Мазырская—Заходняя акруга №106. *Максіменка Уладзімер Стэфанавіч,* старшы юрысконсульт Мазырскага завода мэліярацыйных машын, (БСП).

Сьветлагорская—Ленінская акруга №107. *Масьлюкоў Тэльман Віктаравіч,* дырэктар філіі Беларускага гуманітарнага адукацыйна-культурнага цэнтру, (партыя БНФ).

Сьветлагорская—Маладзёжная акрузе №108 *Гермянчук Ігар Іванавіч,* галоўны рэдактар газэты СВАБОДА, дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Сьветлагорская—Кастрычніцкая акруга №109 *Бусел Мікалай Кліменцьевіч,* настаўнік іспанскай мовы СШ в.Дубрава, (партыя БНФ).

Петрыкаўская акруга №110. *Герасіменка Вячаслаў Міхайлавіч,* загадчык аддзела раённай газэты "За новыя рубяжы", (БСП).

Рагачоўская сельская акруга №111. *Ведыбеда Васіль Уладзіміравіч,* фэрмэр, (БСП).

Рагачоўская —Гарадзкая акруга №112. *Харэвіч Іван Паўлавіч,* майстар вытворчага навучаньня НВК, (БСДГ).

Рэчыцкая—Савецкая акруга №113. *Пытлей Мікалай Лукіч,* юрыст Рэчыцкага раённага вытворчага аб'яднаньня жыльлёва-камунальнай гаспадаркі, (партыя БНФ).

Рэчыцкая—Цэнтральная акруга №114. *Турок Анатоль Мікалаевіч,* дырэктар Рэчыцкага дасьледча-прамысловага завода, (БСДГ).

Магілёўская вобласьць

Магілёўская—Ленінская акруга №146. *Латоцін Леанід Аляксандравіч,* загадчык катэдры Магілёўскага пэдінстытуту, (партыя БНФ).

Магілёўская—Арлоўская акруга №147. *Фёдараў Анатоль Фёдаравіч,* інжынэр-мэханік, (партыя БНФ).

Магілёўская—Юбілейная акруга №148. *Сапрыка Уладзіслаў Браніслававіч,* беспрацоўны, (БСДГ).

Магілёўская—Перашамайская акруга №149. *Зьвераў Леанід Аляксандравіч,* загадчык аддзела промневай дыягностыкі Магілёўскай абласной бальніцы, (БСДГ).

Магілёўская—Куйбышаўская акруга №150. *Бабачонак Станіслаў Ульянавіч,* начальнік інспэкцыі Кантрольнай Палаты па Магілёўскай вобл., (БСДГ).

Магілёўская—Кіраўская акруга №151. *Сердзюкоў Алесь Віктаравіч,* дэпутат Магілёўскага гарсавету, (БСДГ).

Магілёўская—Гагарынская акруга №152. *Васількоў Віталь Рыгоравіч,* карэспандэнт газэты "Ратуша", (беспартыйны).

Магілёўская—Алтайская акруга №153. *Рослава Натальля Арсенаўна,* старшыня Магілёўскага камітэту "Дзеці Чарнобыля", (беспартыйная).

Магілёўская сельская №154. *Асьвяцінскі Арнольд Антонавіч,* начальнік планава-вытворчага аддзела СПМК-106, (партыя БНФ).

Бабруйская—Ленінская акруга №155. *Ненадавец Аляксей Міхайлавіч,* старшы навуковы супрацоўнік інстытуту мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору АН РБ, (БСДГ).

Бабруйская—Бярэзінская акруга №156. *Бялькевіч Іван Уладзімеравіч,* інжынэр Бабруйскага ўпраўленьня арэнднага прадпрыемства "Белэлектрамантаж", (партыя БНФ).

Бабруйская—Менская акруга №157. *Сугак Уладзімер Мікалаевіч,* нам. дырэктара МП "ЗінаКС", (партыя БНФ).

Бабруйская—Паўночная акруга №158. *Свізуноў Вячаслаў Віктаравіч,* старшыня прафкаму камбінату хлебапрадуктаў, (партыя БНФ).

Бабруйская—Ульянаўская акруга №159. *Бузак Ганна Іосіфаўна,* журналіст ТАА "Веста", (партыя БНФ).

Бабруйская—Заходняя акруга №160. *Вярынскі Мікалай Мітрафанавіч,* прараб БУ-174, (БСДГ).

Быхаўская акруга №162. *Разбітнева Ганна Леанідаўна,* адказны сакратар Быхаўскай раённай газэты "Маяк Прыдняпроўя", (БСДГ).

Круглянская—Бялыніцкая акруга №163. *Карпечанка Міхась Аляксеевіч,* начальнік аддзелу сацыяльных праблем Бялыніцкай раённай газэты, (БСДГ).

Горацкая акруга №164. *Шашкоў Міхаіл Станіслававіч,* дацэнт катэдры жывёлагадоўлі БСГА, (партыя БНФ).

Дрыбінская акруга №165. *Балаўнёва Любоў Іванаўна,* загадчык аддзелу культуры Дрыбінскага райвыканкаму, (БСДГ).

Кіраўская акруга №166. *Ванькові Яўген Усеваладавіч,* настаўнік рускай мовы і літаратуры, (партыя БНФ).

Клімавіцкая акруга №167. *Шпакаў Міхаіл Пятровіч,* нам. галоўнага ўрача Клімавіцкага раёну, (партыя БНФ).

Касцюковіцкая акруга №169. *Папкоў Сяргей Пятровіч,* дырэктар МП "Бікар", (партыя БНФ).

Крычаўская акруга №170. *Марозаў Сяргей Анатольевіч,* дырэктар СШ №1, (БСДГ).

Мсціслаўская акруга №171. *Маліноўскі Юрый Іванавіч,* дырэктар праектна-вытворчай майстэрні "ІКАН", (партыя БНФ).

Крышталёў Васіль Мікалаевіч, *дырэктар МП "Надежда",* (БСДГ).

Асіповіцкая гарадзкая акруга №172. *Туміловіч Уладзімір Мікалаевіч,* слесар-зборшчык Асіповіцкага завода аўтамабільных агрэгатаў, (БСДГ).

Слаўгарадзкая акруга №174. *Сокал Сьцяпан Фёдаравіч,* рэктар Беларускага інстытута правазнаўства, (БСДГ).

Чавуская акруга №175. *Сальнікаў Анатоль Рыгоравіч,* намесьнік старшыні калгасу "Хацкавічы", (БСДГ).

Чэрыкаўская акруга №176. *Старавойтаў Васіль Іванавіч,* настаўнік Верамейскай СШ, (партыя БНФ).

Шклоўская акруга №177. *Паўлава Вольга Міхайлаўна,* загадчык аддзелу пісьмаў раённай газэты "Ударны фронт", (партыя БНФ).

Менская вобласьць

Барысаўская—паўночная акруга №178. *Пучыла Міхаіл Канстанцінавіч,* дырэктар школы №1 г.Барысава, (партыя БНФ).

Барысаўская—Заходняя акруга №179. *Небышынец Іван Уладзімеравіч,* начальнік бюро завода "Аўтагідраўзмацняльнік", (партыя БНФ).

Барысаўская—Усходняя акруга №180. *Дубаневіч Уладзімер Анатольевіч,* кіраўнік МП "Цітан", (партыя БНФ).

Барысаўская—Паўднёвая акруга №181. *Мацельскі Міхаіл Альфрэдавіч,* выкладчык Барысаўскага палітэхнікума, (партыя БНФ).

Барысаўская сельская акруга №182. *Жуковіч Леанід Міхайлавіч,* начальнік аддзелу Дзяржаўнай падатковай інспэкцыі пры Кабінэце міністраў, (БСП).

Бярэзінская акруга №183. *Шкода Аляксандар Аркадзьевіч,* галоўны інжынэр торфабрыкетнага заводу г.Беразіно, (партыя БНФ).

Валожынская акруга №184. *Радзевіч Фелікс Віктаравіч,* урач Валожынскай раённай бальніцы, (партыя БНФ).

Вілейская гарадзкая акруга №185. *Абразцоў Дзьмітрый Леанідавіч,* старшыня Свабоднага прафсаюзу завода "Зеніт" г.Вілейкі, (партыя БНФ).

Вілейская сельская акруга №186. *Баравы Віктар Іосіфавіч,* настаўнік біялогіі і хіміі, (партыя БНФ).

Дзяржынская акруга №187. *Сідор Сяргей Іванавіч,* выкладчык геаграфіі БДУ, (партыя БНФ).

Капыльская акруга №188. *Семяновіч Аляксандар Фёдаравіч,* дырэктар СШ №1 г.Капыля, (БСП).

Клецкая акруга №189. *Дзейка Леанід Іванавіч,* дэпутат ВС РБ, (БСДГ).

Лагойская акруга №191. *Шут Аляксандар Аляксандравіч,* дэпутат ВС РБ, намесьнік галоўнага ўрача тэрытарыяльнага мэдыцынскага аб'яднаньня, (партыя БНФ).

Любанская акруга №192. *Люцко Мікалай Іванавіч,* (беспартыйны).

Бараўлянская акруга №193. *Жук Павал Дзьмітравіч,* выдавец газэты СВАБОДА, (партыя БНФ).

Папярнянская акруга №194. *Таляронак Генадзь Яфімавіч,* малодшы навуковы супрацоўнік БелНДУ экспэрымэнтальнай вэтэрынарыі, (партыя БНФ).

Сеніцкая акруга №195. *Куксаў Міхаіл Уладзімеравіч,* начальнік цэха АТ Менскага вытворчага гарбарнага аб'яднаньня, (партыя БНФ).

Заслаўская акруга №196. *Станкевіч Алесь Васільевіч,* выкладчык гуманітарнага ліцэя, (БСДГ).

Маладзечанская Паўднёва—Заходняя акруга №197. *Краўчанка Пётр Кузьміч,* старшы навуковы супрацоўнік аддзелу навуковай інфармацыі АН РБ, (БСДГ).

Маладзечанская Паўднёва—Усходняя №198. *Капуцкі Аляксандар Аляксандравіч,* кансультант Маладзечанскага гарсавету, (партыя БНФ).

Маладзечанская—Паўночная акруга №199. *Цадко Аляксандар Міхайлавіч,* рабочы-рэгуліроўшчык радыёэлектроннай апаратуры Маладзечанскага радыёзавода "Спадарожнік", (партыя БНФ).

Маладзечанская сельская акруга №200. *Бярнацкі Віктар Васільевіч,* дырэктар школы, (партыя БНФ).

Мядзельская акруга №201. *Малышаў Генадзь Мікалаевіч,* інжынэр-механік санаторыя "Будаўнік", (партыя БНФ). Чараповіч Анатоль Анатольевіч, дырэктар СШ №1, (БСДГ).

Нясьвіжская акруга №202. *Язьвінскі Аляксандар Рычардавіч,* настаўнік фізічнага выхаваньня Нясьвіжскай СШ №3, (партыя БНФ).

Мар'інагорская акруга №203. *Усьціменка Мікалай Андрэевіч,* дырэктар ДЮСШ, (БСДГ).

Рудзенская акруга №204. *Доўгі Ігар Уладзімеравіч,* дырэктар Зазерскай дзіцячай музычнай школы, (партыя БНФ).

Слуцкая—Ленінская акруга №205. *Лістраценка Зінаіда Апанасаўна,* юрысконсульт Слуцкага аўтарамонтнага завода, (партыя БНФ).

Слуцкая—Маладзёжная акруга №206. *Шацкоў Генадзь Уладзімеравіч,* урач Слуцкай дзіцячай паліклінікі, (БСДГ).

Слуцкая сельская акруга №207. *Гурыновіч Аркадзь Канстанцінавіч,* галоўны вэтурач Слуцкага раёну, (БСП).

Жодзінская—Аўтазаводзкая акруга №208. *Шчурэвіч Мікалай Сяргеевіч,* урач-уролаг Жодзінскага тэрытарыяльнага мэдыцынскага аб'яднаньня, (партыя БНФ).

Жодзінская—Фабрычная акруга №209. *Каралёў Алесь Іванавіч,* настаўнік СШ №6, (партыя БНФ).

Салігорская—Паўднёвая акруга №211. *Ляцкін Вадзім Аляксандравіч,* старшыня кааператыва "Верас", (партыя БНФ).

Салігорская—Паўночная акруга №212. *Мацюкевіч Марыя Сьцяпанаўна,* настаўніца СШ №11, (БСДГ).

Салігорская Паўночна—Заходняя акруга №213. *Бабаед Віктар Сяргеевіч,* старшыня незалежнага прафсаюзу гарнякоў, (партыя БНФ).

Салігорская сельская акруга №214. *Русак Людміла Рыгораўна,* загадчык катэдры грамадзянска-прававых дысцыплін Акадэміі Кіраваньня пры Кабінэце Міністраў, (партыя БНФ).

Старадарожская акруга №215. *Аўчыньнікаў Аляксандар Мікалаевіч,* настаўнік фізічнага выхаваньня СШ №1, (партыя БНФ).

Стаўбцоўская акруга №216. *Матусевіч Леанід Іванавіч,* супрацоўнік "Інтэрфакса", (БСП).

Узьдзенская акруга №217. *Берасьневіч Віктар Вікенцьевіч,* пэнсіянэр, (партыя БНФ).

Чэрвеньская акруга №218. *Мурог Сяргей Міхайлавіч,* начальнік аддзелу друку навукова-вытворчай фірмы "Ваўкалака", (партыя БНФ).

Менск

Васьняцоўская акруга №219. *Статкевіч Мікалай Віктаравіч,* старшыня патрыятычнага руху БЗВ, (БСДГ).

Аўтазаводзкая акруга №220. *Лавіцкі Мікалай Емельянавіч,* намесьнік начальніка аддзела ахоўы працы Аўтазавода, (БСДГ).

Ангарская акруга №221. *Пазьняк Зянон Станіслававіч,* дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Шабаноўская акруга №222. *Цумараў Яўген Аляксандравіч,* дэпутат ВС РБ, (БСДГ).

Галадзедаўская акруга №223. *Бірукоў Мікалай Мікалаевіч,* намесьнік старшыні патрыятычнага руху БЗВ, (БСДГ).

Ташкенцкая акруга №224. *Каролік Віктар Аляксандравіч,* вядучы інжынэр Беларускага вытворчага рамонтна-наладчага прадпрыемства "Белэнэргарамналадка", (партыя БНФ).

Купалаўская акруга №225. *Гюнтэр Барыс Давідавіч,* дэпутат ВС РБ, (БНФ).

Маякоўская акруга №226. *Трыгубовіч Валянціна Андрэеўна,* загадчык аддзела часопіса "Мастацтва", (партыя БНФ).

Пляханаўская акруга №227. *Бордак Уладзімер Адамавіч,* начальнік участка НВА "Інтэграл", (партыя БНФ).

Ракасоўская акруга №228. *Ракецкі Вячаслаў Уладзіміравіч,* галоўны спэцыяліст апарату Кабінэта Міністраў, (БСДГ).

Серабранская акруга №229. *Гусак Станіслаў Рыгоравіч,* інжынэр Менскай ЦЭЦ-4, (партыя БНФ).

Дзяржынская акруга №230. *Кулажанка Уладзімер Андрэевіч,* прафэсар Беларускага тэхналагічнага ўнівэрсітэту, (БСДГ).

Грушаўская акруга №231. *Навуменка Віктар Іванавіч,* старшы навуковы супрацоўнік НДІ прыкладных фізічных праблем імя А.Н.Сеўчанкі БДУ, (партыя БНФ, НДПБ).

Любімаўская акруга №232. *Голубеў Валянцін Фёдаравіч,* дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Ясенінская акруга №233. *Антончык Сяргей Антонавіч,* дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Слабадзкая акруга №234. *Станкевіч Анатоль Анатольевіч,* дырэктар фірмы "Новая тэхналогія", (партыя БНФ).

Чыгуначная акруга №235, *Асташынскі Валянцін Міронавіч,* вядучы навуковы супрацоўнік Інстытуту малекулярнай і атамнай фізікі АНБ, (партыя БНФ).

Чкалаўская акруга №236. *Нікітчанка Іван Мікалаевіч,* прафэсар, член-карэспандэнт АНБ, генэральны дырэктар ТАА "Агранавука", (партыя БНФ, БСП).

Кастрычніцкая акруга №237. *Дзялюкін Дзьмітрый Эдуардавіч,* майстар завода "Транзістар", (партыя БНФ).

Аэрафлоцкая акруга №238. Булыка Галіна Аляксандраўна, журналіст часопіса "Беларуская думка", (БСДГ).

Захараўская акруга №239. *Лейшуноў Сяргей Яўгенавіч,* галоўны экспэрт-каардынатар навуковага накірунку Нацыянальнага цэнтру стратэгічных ініцыятываў "Усход—Захад", (партыя БНФ).

Трактаразаводзкая акруга №240. *Быкаў Генадзь Аляксандравіч,* старшыня Свабоднага прафсаюза Беларусі, (партыя БНФ).

Мендзялееўская акруга №241. *Зайдзель-Вольскі Артур Вітальевіч,* пісьменьнік, (партыя БНФ).

Акадэмічная акруга №242. *Хадыка Юрый Віктаравіч,* загадчык лабараторыі Інстытута фізікі АН РБ, (партыя БНФ).

Каліноўская акруга №243. *Чуйко Вера Андрэеўна,* старшы навуковы супрацоўнік Інстытуту фізіка-арганічнай хіміі АН РБ, (партыя БНФ).

Першамайская акруга №244. *Малашка Віталь Аляксеевіч,* дэпутат ВС РБ, (БСДГ).

Уручская акруга №245. *Навумчык Сяргей Іосіфавіч,* дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Усходняя акруга №246. *Аламліеў Віктар Пятровіч,* дэпутат ВС РБ, (БСДГ).

Мірашнічэнкаўская акруга №247. *Трусаў Алег Анатольевіч,* дэпутат ВС РБ, (БСДГ).

Коласаўская акруга №248. *Заблоцкі Уладзімер Мікалаевіч,* дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Куйбышаўская акруга №249. *Беленькі Юрый Адамавіч,* дэпутат ВС РБ, (партыя БНФ).

Скарынінская акруга №250. *Несьцер Уладзімер Пятровіч,* эканаміст рамонтнабудаўнічага прадпрыемства "СМН", (партыя БНФ).

Машэраўская акруга №251. *Карпенка Генадзь Дзьмітравіч,* дэпутат ВС РБ, (ПНЗ).

Пушкінская акруга №252. *Раманцоў Уладзімер Іванавіч,* галоўны эканаміст Нацыянальнага банку, (партыя БНФ).

Матусевіцкая акруга №253. *Вячорка Валянцін Рыгоравіч,* рэдактар аддзела часопіса "Спадчына", (партыя БНФ).

Альшэўская акруга №254. *Пеціна Людміла Сымонаўна,* дырэктар турыстычна-экскурсійнай фірмы "Сусьвет-тур", (партыя БНФ, БХДП).

Харкаўская акруга №255. *Івашкевіч Віктар Антонавіч,* сакратар Управы Сойму БНФ "Адраджэньне", (партыя БНФ).

Адоеўская акруга №256. *Жданюк Дзьмітрый Канстанцінавіч,* начальнік аддзела Белпрамбудбанка, (партыя БНФ).

Кунцаўшчынская акруга №258. *Кобаса Міраслаў Уладзімеравіч,* каардынатар праграм Інфармацыйна-адукацыйнага цэнтра праблем самакіраваньня пры Беларускім рэспубліканскім фондзе падтрымкі дэмакратычных рэформаў, (партыя БНФ).

Старажоўская акруга №259. *Бяляцкі Алесь Віктаравіч,* дырэктар літаратурнага музэя Максіма Багдановіча, (партыя БНФ).

Нававіленская акруга №260. *Анцулевіч Уладзімер Іванавіч,* выкладчык інфарматыкі гімназіі №199 г.Менска, (партыя БНФ)

Панядзелак 1 траўня

Беларускае тэлебачаньне

8.00 "Шчасьця вам, людзі!", д/ф.
8.20 "Сустракаем сонца яснае". Выступаюць выхаванцы дзіцячых садкоў.
8.50 ТА "Мой сьвет". "Уся справа ў шляпе".
9.20 Мультфільм.
9.35 "Усё пра ўсё".
9.55 Канцэрт казацкага ансамбля "Кубанцы".
10.45 "Зігурд Кведнаў. Пакаяньне". Відэафільм. Часткі 1-я і 2-я.
11.55 Міжнародны тэлефорум "Экамір-95".
12.40 Літаратурныя сустрэчы. Алесь Петрашкевіч.
14.20 Спартовае арыентаваньне. Спаборніцтвы на прыз Беларускай тэлевізіі.
14.35 Літаратурныя сустрэчы (працяг).
15.45 КВЗ. Чвэрць фіналу рэспубліканскага турніру.
16.20 "Хочаце - любіце, хочаце - не", м/ф.
17.35 Тэлефэстываль "Валадарская дружына". Менск.
18.15 Праспэкт.
18.45 На добры лад. Перадача з Гомля.
19.05 Пад сузор'ем Скарпіёна. Музычная праграма з удзелам А. Цівунова.
20.10 Бон тон.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Кліп-канцэрт.
21.50 Спартовы тэлекур'ер.
22.10 Тэлевізійны Дом кіно. Кінаканцэрт.
22.35 Шоў-прагноз.
22.40 "Шлюбная ноч", м/ф.
23.45 Пад купалам Сусьвету.

1 канал

6.00 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 23.20 Навіны.
8.20 "Прыгоды Бураціна", м/ф. 1-я сэрыя.
9.25 На балі ў Папялушкі.
10.25 Гол.
11.20 Зоркі фальклора Расеі.
12.20 "Бюро знаходак". Мультсэрыял.
12.45 "Карусэль", м/ф.
14.20 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Памяць", д/ф.
15.10 Усе любяць цырк.
15.40 Прыз Бэнуа. Гала-канцэрт зорак балету.
16.40 У гэтыя дні 50 гадоў назад.
17.00 20.00 Час.
17.20 "Усё пачынаецца з каханьня". Кінаканцэрт.
18.00 КВЗ-95.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.45 "Місіс Эйрыс едзе ў Парыж". Кінакамэдыя.
22.20 Ала Пугачова. Песьні розных гадоў.

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.20 Зоркі гавораць.
7.30 Міжнародны фэстываль дзіцячай эстраднай песьні.
8.00 Дзіцячы тэлетэатар. "Марскі д'ябал".
8.40 Сьвята штодня.
8.50 Падарожжа па гарадох-героях.
9.20 Ніхто не забыты.
9.25 У сьвеце жывёлаў.
10.25 Даміно М.Баярскага.
10.55 Рэпартажы зь месяцаў.
11.05 Кінафэстываль "Дзень Перамогі". "Быў месяц май", м/ф.
13.20 Гэты розны, розны, розны Уцёсаў...
14.05 Мультканцэрт.
14.25 Цырк...цырк...цырк...
15.25 Выратаваньне 911.
16.20 Кліп-антракт.
16.30 Вуснамі немаўляці.
17.00 "Майскімі кароткімі начамі..."
18.00 Момант ісьціны. На пытаньні А.Караулава адказвае Б.Акуджава.
19.25 Прэм'ера тэлеэкрана. Фільм Ю.Маміна "Фантан".
21.15 Гарадок.
21.45 Кліп-антракт.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаміг.
22.40 "Ва ўсім павінны Рыа", м/ф (ЗША).

Санкт-Пецярбург

7.00 Добрай раніцы.
8.30 Жыўцом... "Сакрэт".
10.05 "Вольны вецер", м/ф. 1-я сэрыя.
11.10 Стыль жыцьця.
11.25 "Прыгоды Кале-сышчыка", м/ф.
12.30 "Мы-двайняты", м/ф.
13.40 "Мануэла".
14.25 Да 155-годзьдзя П.І.Чайкоўскага. "Што наша жыцьцё", м/ф.
15.15 Да 50-годзьдзя Перамогі. "На вайне як на вайне", м/ф.
16.40 "Запамятай, прынцэса". Тэлеспэктакль. 1-я і 2-я сэрыі.
18.05 Тэлебліц.
18.10 Вялікі фэстываль.
18.30, 21.40 Інфарм TV.
18.50 "Мануэла".
19.40 "На біс".
20.20 "Закон". Прэм'ера м/ф. 1-я і 2-я сэрыі.
22.55 Канцэрт ансамбля "Цыганскі двор".
23.50 "Замак Пампон Руж", м/ф.
0.20 "Пад знакам Задыяка". Тэлерэвю.

Аўторак 2 траўня

Беларускае тэлебачаньне

8.00 "Купалінка", ф/к.
8.30 Тэлесябрына.
8.50 Да 50-годзьдзя Перамогі. Франтавы альбом.
8.55 "Пакланіцеся, унукі, дзеду!" Сьпяваюць маладыя выканаўцы.
9.25 Мультфільм.
9.35 "Радуніца", м/ф.
10.50 "Зігурд Кведнаў. Пакаяньне". Відэафільм. Частка 3-я.
11.30 Планэта людзей. Міжнародная праграма.
12.15 "Памяць". Тэленарыс.
12.20 "Галасы мінуўшчыны". Балетная фантазія на музыку М.К.Агінскага.
13.00 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Так гэта было..."
13.25 "Сімбал жыцьця". Тэлезамалёўка.
13.40 Тэлесябрына.
14.10 "Лёс", м/ф. 1-я і 2-я сэрыі.
16.55 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Пакуль на зямлі ёсьць любоў". Песьні І.Лучанка.
18.30 Трэці тайм. Футбольны агляд.
19.15 "Незабыўнае". Рэпартаж з музея капітуляцыі фашысцкай Германіі ў Бэрліне.
19.40 "Песьні вэтэранам". Музычны марафон "Вэтэран-95".
19.55 "Маё каханьне, мой смутак".
20.25 Скрыжалі.
20.35 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Кліп-канцэрт.
21.50 Шоў-прагноз.
21.55 "Афіцэры", м/ф.
23.30 Пад купалам Сусьвету.

1 канал

6.00 Тэлеранак.
8.00, 14.00, 23.35 Навіны.
8.20 "Прыгоды Бурацінa".
9.30 "Дзень добры, я ваша цётка", м/ф.
11.10 "Вясельле ў Малінаўцы", м/ф.
12.45 "Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана. Скарбы Агры", м/ф.
15.35 "Паласаты рэйс", м/ф.
17.00, 20.00 Час.
17.20 Мультфільм.
17.30 Кіназорка. Анук Эме.
18.05 Луі дэ Фюнэс у кінакамэдыі "Жандар у Нью-Ёрку" (Францыя-Італія).
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.45 "Моцныя гэтага сьвету". (Францыя). 1-я сэрыя.
22.05 Майскія зоркі. Міжнародны фэстываль.

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.20 Зоркі гавораць.
7.30 "Ці хочуць рускія вайны". Музычна-публіцыстычная праграма.
8.15 Пілігрым. Падарожжа па гарадох-героях.
8.45 "Вышэй вясёлкі", м/ф. 1-я і 2-я сэрыі.
11.10 Рэпартажы зь месяцаў.
11.25 "А шостай гадзіне вечару пасьля вайны", м/ф.
13.20 "І памятае сьвет..."
13.50 РТВ-выбранае. "Таварышу Райкіну - актору і чалавеку".
15.00 Лепшыя гульні НБА.
16.00 Кінамарафон. "Я крочу па Маскве", м/ф.
17.25 Сам сабе рэжысэр.
17.55 "Быў месяц май". Г.Бакланаў.
18.10 L-клуб.
19.25 Рычард Гір у фільме Ф.Копалы "Котан"-клуб".
21.45 Кліп-антракт.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаміг.
22.40 Хакей. Чэмпіянат сьвету. 1/4 фіналу.

Санкт-Пецярбург

7.00 Добрай раніцы.
8.30 Жыўцом...
10.05 "Вольны вецер", м/ф. 2-я сэрыя.
11.10 Стыль жыцьця.
11.25 "Прыгоды Кале-сышчыка", м/ф. 2-я сэрыя.
12.30 "Блакада". Прэм'ера кінастудыі "Фаўна".
13.40 "Мануэла".
14.25 Запаліцца сьвечкі ў "Доме дзекабрыстаў".
14.50 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Родная кроў", м/ф.
16.15 Класіка-5.
16.55 "Запамятай, прынцэса". Тэлеспэктакль. 3-я і 4-я сэрыі.
18.05 Тэлебліц.
18.10 Вялікі фэстываль.
18.30 Інфарм TV.
18.50 "Мануэла".
19.35 Шоў-01.
20.40 Ура! Камэдыя. "Дзейнічай, Маня".
22.30 "Парад парадаў". М.Распуціна.
23.30 "Бальные танцы". Чэмпіянат Расеі сярод прафэсіяналаў.

Серада 3 траўня

Беларускае тэлебачаньне

7.35 Ранішні кактэйль.
7.55 Мультфільм.
8.10 Скрыжалі.
8.15 Фінансавы час.
8.30 "Маё каханьне, мой смутак".
9.00 Беларуская літаратура. Суворая праўда жыцьця. Паводле аповесьці В.Быкава "Жураўліны крык".
9.35 "Маё каханьне, мой смутак".
10.05 Студыя "Палітыка".
10.20 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Атрад спэцыяльнага прызначэньня". Пяцісэрыйны м/ф. 1-я сэрыя.
11.25 Чароўны экран. Мультфільмы.
11.55 "Зорная ростань". Віцебскі тур. Перадача 5-я.
12.55 "Беларусы ў Амэрыцы". Перадача 8-я.
13.25 Па сьлядох "Сатурна", альбо Права на жыцьцё.
14.25 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Захоўвайце песьні свае".
14.45 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
15.05 Бон тон.
15.30 Відзьма-нявідзьма.
16.00 Вывучаем сваю гісторыю. "Бягомальская легенда", д/ф.
16.55 "Паўночныя званы", д/ф.
17.25 Роднае слова. Тэлечасопіс.
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн.
18.45 Да 50-годзьдзя Перамогі. Рэха трагедыі.
18.55 "Крок". "Лесьвіца посьпеху". Гульня-конкурс.
19.45 Абнаўленьне. Вялікія праблемы вялікай хіміі.
20.15 "Церніца", м/ф.
20.25 Дзень стагодзьдзя.
20.35 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Студыя "Палітыка".
21.55 Кліп-канцэрт.
22.05 Шоў-прагноз.
22.10 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Падранкі", м/ф. У перапынку (23.00) - Навіны.
23.55 Сталіца. Тэлечасопіс.
0.25 Пад купалам Сусьвету.

1 канал

5.00 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 22.55 Навіны.
8.20 "Аляска Кід".
9.10 У сьвеце жывёлаў (з сурдаперакладам).
9.45 Стадыён.
10.00 "Прырода сьвету". Н/п тэлесэрыял.
10.55, 13.55, 16.55, 19.55, 20.40, 22.20 Непераможныя.
13.00 "Іваноў, Пятроў, Сідараў..."
13.35 "Зразумей мяне".
14.20 Тэлерадыёкампанія "Мір".
15.00 Пагляддзі, паслухай...
15.20 "Падарожжа ў мінуўшчыну". Мультсэрыял.
15.50 Фэн-клуб.
16.00 Шпаргалка.
16.05 "Элен і хлопцы".
16.30 Цін-тонік.
17.00, 20.00 Час.
17.15 "Адгадай мэлодыю".
17.40 У гэтыя дні 50 гадоў назад.
17.55 Гадзіна пік.
18.15 "Аляска Кід".
19.05 Песьня-95.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.45 "Моцныя гэтага сьвету". Тэлесэрыял. 2-я сэрыя.
22.05 Вэрсіі.
22.25 Магік-шоў.

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Рытміка.
7.40 Зоркі гавораць.
7.45 Патрабуюцца...Патрабуюцца...
7.50 Час спраўных людзей.
8.15 Тэлегазэта.
8.25 Сусьветныя навіны Эй-Бі-Сі.
11.30, 13.20 Спраўная Расея.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Сьвята штодня.
15.30 Чый бок?
16.20 "І памятае сьвет..."
16.50 Ніхто не забыты.
16.55 Хакей. Чэмпіянат сьвету. 1/4 фіналу. 1-ы і 2-і пэрыяды. У перапынку - Мультфільм.
18.30 Я - лідар.
19.25 Падрабязнасьці.
19.35 Хакей. Чэмпіянат сьвету. 1/4 фіналу. 3-і пэрыяд.
20.25 Рэпартэр.
20.40 "Майскімі кароткімі начамі..."
21.05 Двайны партрэт.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаміг.
22.40 Кругасьветнае падарожжа "Roxette".

Санкт-Пецярбург

13.00 Хуткая дапамога.
13.30 "Мануэла".
14.20 "Як за нашым за дваром", ф/к.
14.30, 18.30, 21.40 Інфарм TV.
14.40 "Зялезныя хлопцы", м/ф.
15.55 Мультфільм.
16.10 Мы і банк.
16.40 Гістарычны альманах.
17.10 Там, дзе жыве Павуцыныч. Рознакаляровы сабака.
17.50 Праграма перадач.
18.00 Тэлекрама.
18.05 Тэлебліц.
18.10 Вялікі фэстываль.
18.45 Спартовыя навіны.
18.55 "Мануэла".
19.45 Тэлеслужба бясьпекі.
20.00 Дах паехаў.
20.30 Падсякай.
20.45 Блеф-клуб.
21.20 "Памяць". Песьні Я.Мартынава.
21.55 Спорт, спорт, спорт...
22.10 Гараскоп.
22.20 Ралі "Сестрарэцк-95".
22.50 "Ціхія дні ў Клішы", м/ф.

Чацьвер 4 траўня

Беларускае тэлебачаньне

7.35 Ранішні кактэйль.
7.50 Люстэрка Сі-Эн-Эн.
8.05 Студыя "Палітыка".
8.20 "Доўг памяці", "У імя ўваскрасеньня", д/ф.
8.55 Пратакол. Міжнародная праграма.
9.15 "Атрад спэцыяльнага прызначэньня", м/ф. 2-я сэрыя.
10.25 Урокі Н.Наважылавай.
10.55 "Церам-церамок". Спэктакль Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек.
11.40 Мультфільмы.
12.10 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Дзяцi вайны".
12.50 "Беларусы ў Амэрыцы". Перадача 9-я.
13.50 "Музыка бязь межаў".
14.30 У нас дома. Праграма для сям'і.
15.05 "ПІФ-ПАФ".
15.40 "Нов і К"-топ-рэвю.
16.25 Беларуская літаратура. "Заўсёды з народам". П.Броўка і ягоная паэзія.
16.50 Мультфільм.
17.00 "Кола беларускіх танцаў", ф/к.
17.40 "Раўнавага душы". Тэленарыс.
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн.
18.45 Дзедка за рэпку. Парады агародніках.
19.15 "Крок". "Правінцыя". Аставецкі раён.
19.45 Студыя "Эксклюзіў". Вагі.
19.55 Эканамікст.
20.05 "Маё каханьне, мой смутак".
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Студыя "Палітыка".
21.55 Кліп-канцэрт.
22.05 SOS.
22.10 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Пра вязтанне забыцця", м/ф. У перапынку (23.00) - Навіны.
23.40 Шоў-прагноз.
23.45 Пад купалам Сусьвету.

1 канал

5.00 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 23.45 Навіны.
8.20 "Аляска Кід".
9.15 Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.00 "Прырода сьвету". Н/п тэлесэрыял.
10.55, 13.55, 16.55, 17.50, 19.55, 21.00, 22.30 Непераможныя.
13.00 "Іваноў, Пятроў, Сідараў..."
13.35 "Зразумей мяне".
14.20 Тэлерадыёкампанія "Мір".
15.00 Мульцітролія.
15.20 На балі ў Папялушкі.
15.40 Чароўны сьвет, альбо Сінэма.
16.00 Вельмі кароткія навіны.
16.05 "Элен і хлопцы".
16.30 ...Да 16 і старэйшым.
17.00, 20.00 Час.
17.20 Лато "Мільён".
17.55 Гадзіна пік.
18.15 "Аляска Кід".
19.05 Каб памяталі... А.Глазырын. Аўтарская праграма Л.Філатава.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.40 Масква. Крэмаль.
21.05 "Моцныя гэтага сьвету". Тэлесэрыял. 3-я сэрыя.
22.35 Вэрсіі.
22.50 Хадж. Паломніцтва ў Мэкку.
23.20 У сьвеце джазу.

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Рытміка.
7.40 Зоркі гавораць.
7.45 Патрабуюцца...Патрабуюцца...
7.50 Час спраўных людзей.
8.15 Тэлегазэта.
8.20 Сусьветныя навіны Эй-Бі-Сі.
8.45 Формула 730.
9.15 Сялянскае пытаньне.
9.35 Музычны экспромт.
9.45 "Санта-Барбара".
11.30, 13.20 Спраўная Расея.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Сьвята штодня.
15.30 Кенгуру.
16.20 Новая лінія. "Згаслая зорка?"
16.50 Ніхто не забыты.
16.55 "Быў месяц май". І.Майсееў.
17.10 Непапулярная тэма.
17.25 "Сідзі і глядзі".
17.40 Караоке па-расейску.
18.10 Антрэпрыза. С.Вінаградаў.
19.25 Падрабязнасьці.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 У сьвеце аўта- і матаспорту.
21.05 Надзвычайны канал.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаміг.
22.40 Экран крымінальных паведамленьняў.
22.50 Зорны дождж.

Санкт-Пецярбург

15.00 "Мануэла".
15.50 Парады садаводам.
16.00 Мультфільм.
16.10 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Леанід Аляксандравіч Говараў", т/ф.
16.40 "Песьні агнявых гадоў", ф/к.
17.05 Па ўсёй Расеі.
17.15 Студыя "Уяві". Антрэ. Цыркавая праграма.
18.00 Тэлекрама.
18.05 Тэлебліц.
18.10 Вялікі фэстываль.
18.30, 21.40 Інфарм TV.
18.45 Спартовыя навіны.
18.55 "Мануэла".
19.45 Тэлеслужба бясьпекі.
20.00 Ура! Камэдыя. "Тыгры ў памадзе", м/ф.
21.55 Спорт, спорт, спорт...
22.10 Гараскоп.
22.20 Парад парадаў. Музычнае шоў.
23.20 "Алейхем Шолам". Спэктакаль тэатра "Экспэрымэнт".

Пятніца 5 траўня

Беларускае тэлебачаньне

7.35 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Люстэрка Сі-Эн-Эн.
8.15 Студыя "Палітыка".
8.30 "Маё каханьне, мой смутак".
9.00 Беларуская літаратура. "Заўсёды з народам". П.Броўка і ягоная паэзія.
9.25 Дзень стагодзьдзя.
9.30 "Атрад спэцыяльнага прызначэньня", м/ф. 3-я сэрыя.
10.40 "Крок". "Правінцыя". Аставецкі раён.
11.10 "Нам рана жыць успамінамі", ф/к.
11.55 У сьвеце навукі.
12.25 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Жывыя і памятай". "Трэцяя ракета", м/ф.
13.50 Варыяцыі на балетныя тэмы.
14.20 "Кодавы назоў "Паўднёвы гром", м/ф. 1-я і 2-я сэрыі.
16.25 "Душа ў запаветнай ліры", ф/к.
17.05 "Што маем — захаваем". Тэленарыс.
17.30 "Музыка бязь межаў". Сімфанічны аркестар ДАБТа Беларусі пад кіраўніцтвам А.Анісімава.
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн.
18.45 Дыялогі пра спорт.
19.05 Пратакол. Міжнародная праграма.
19.25 Тэлесябрына.
19.45 Эканамікст.
19.55 Да Дня друку. Прэсімпрэза.
20.30 Скрыжалі.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Студыя "Палітыка".
21.55 Кліп-канцэрт.
22.05 "Акалада".
22.35 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Чаканьне палкоўніка Шалыгіна", м/ф. У перапынку (23.00) - Навіны.
0.15 Шоў-прагноз.
0.20 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. "Дынама"(Берасьце) - КІМ (Віцебск). 2-і тайм.
1.10 Пад купалам Сусьвету.

1 канал

5.00 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 0.10 Навіны.
8.20 "Аляска Кід".
9.15 Прагулка з вакальным ансамблем "Рэлікт".
9.35 Нашыя на амэрыканскім лёдзе. І.Родніна. Частка 1-я.
10.00 "Прырода сьвету". Н/п тэлесэрыял.
10.55, 13.55, 16.55, 17.45, 19.55, 20.40, 22.25 Непераможныя.
13.00 "Іваноў, Пятроў, Сідараў..."
13.35 "Зразумей мяне".
14.20 Тэлерадыёкампанія "Мір".
15.00 "Белы Клык". Тэлесэрыял для дзяцей.
15.30 Сузор'е Арфэя.
15.40 Між намі, дзяўчатамі...
16.00 Шпаргалка.
16.05 Рок-урок.
17.00, 20.00 Час.
17.20 Чалавек і закон.
17.50 Бамонд.
18.10 "Аляска Кід".
19.00 Поле цудаў.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.45 "Моцныя гэтага сьвету". Тэлесэрыял. 4-я сэрыя.
22.10 Вэрсіі.
22.30 Погляд.
23.10 Музагляд.
23.50 Чалавек тыдня.

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Рытміка.
7.40 Зоркі гавораць.
7.45 Патрабуюцца...Патрабуюцца...
7.50 Час спраўных людзей.
8.15 Тэлегазэта.
8.20 Сусьветныя навіны Эй-Бі-Сі.
8.45 Формула 730.
9.15 Сялянскае пытаньне.
9.35 Ключавы момант.
9.45 "Санта-Барбара".
11.30, 13.20 Спраўная Расея.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Сьвята штодня.
15.30 Паўгадзіны на цуды.
16.20 Новая лінія. "Вяртаньне Пецярбурга".
16.55 Дысэнэй штопятніцы. "Калматы сабака", м/ф.
18.30 Мультфільм.
18.40 Гарачая дзясятка.
19.25 Падрабязнасьці.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 "Майскімі кароткімі начамі..."
20.55 Хакей. Чэмпіянат сьвету. 1/2 фіналу. 1-ы пэрыяд.
21.40 Аўтаміг.
21.45 Кліп-антракт.
22.30 Рака часу.
22.35 Хакей. Чэмпіянат сьвету. 1/2 фіналу. 2-і і 3-і пэрыяды.

Санкт-Пецярбург

12.00 Стыль жыцьця.
12.15 Мультфільм.
12.35 "Нямецкая хваля".
13.00 Хуткая дапамога.
13.30 "Мануэла".
14.15 Парады садаводам.
14.30, 18.30, 21.40 Інфарм TV.
14.40 Ура! Камэдыя. "Тыгры ў памадзе", м/ф.
16.20 "Сілуэты горада Канта". Прэм'ера фільма.
16.40 Хорам.
17.10 Казка за казкай.
18.00 Тэлекрама.
18.05 Тэлебліц.
18.10 Вялікі фэстываль.
18.45 Спартовыя навіны.
18.55 "Мануэла".
19.45 Тэлеслужба бясьпекі.
19.55 Фільмаскоп. "Дзеці чыгунных багоў".
21.20 "Песьні розных гадоў". Сьпявае Эдуард Хіль.
21.55 Спорт, спорт,спорт...
22.10 Гараскоп.
22.20 "Джулія, дарагая", м/ф (ЗША).
23.50 "Крыштальны ключ". Конкурс відэакліпаў.

Уся міліцыя працуе на Чыгіра

У сьвяточныя дні Вялікадня ўладальнікі легкавога транспарту былі вельмі зьдзіўленыя ўзмоцненымі пастамі міліцыі, якія стаялі амаль на кожным скрыжаваньні па ўсёй тэрыторыі Беларусі.

Паставыя спынялі і правяралі найперш лімузіны замежнай вытворчасьці, асабліва "мэрсэдэсы". Справа у тым, што ўсе раённыя аддзелы міліцыі краіны атрымалі зь Менска тэрміновую тэлефанаграму-загад на пошук і зартрыманьне "Мэрсэдэса-320" (дзяржаўны нумар 0421 МІ, чорнага колеру), які вазіў прэм'ер-міністра М.Чыгіра. Лімузін меў спадарожнікавую сувязь.

Афіцыйныя асобы міліцыі і дзяржаўных установаў адмовіліся даць карэспандэнту СВАБОДЫ якую-небудзь інфармацыю пра пошукі "Мэрсэдэса". Супрацоўнік прэс-службы МУС паведаміў, што ўгон нават не значыцца ў апэратыўнай міліцэйскай зводцы і зьвесткі пра здарэньне ён сам атрымлівае з прэсы.

"Мэрсэдэс" прэм'ер-міністра быў скрадзены 20 красавіка апоўдні, калі кіроўца Чыгіра пайшоў абедаць, прыпаркаваўшы машыну каля дома на праспэкце Машэрава. Паводле словаў міліцыянтаў, калі злачынцы пакідалі межы Менска, "даішнікі" аддавалі ім чэсьць, мяркуючы, што едзе сам прэм'ер.

У той жа дзень прэзідэнт Лукашэнка заявіў у тэлеэфіры, нібыта аўтамабіль Чыгіра знойдзены. Але, як высьветлілася, наш "бацька" у чарговы раз схлусіў, бо ні тады, ні праз пяць дзён аўтамабіль прэм'ера знайсьці не ўдалося. На момант падрыхтоўкі гэтай інфармацыі (26 красавіка, 12.00) міліцэйскія пасты працягвалі дзяжурыць на дарогах да "асаблівага распараджэньня".

Ха-а-рошы быў аўтамабіль...

У размове з карэспандэнтам СВАБОДЫ адзін супрацоўнік сталічнага крымінальнага вышуку, які займаецца гэтай справай, сказаў, што "Мэрсэдэс" Чыгіра скралі "хутчэй за ўсё на замову і знайсьці яго наўрад ці ўдасца". Ён мяркуе, што машына альбо ўжо знаходзіцца за межамі Беларусі, альбо стаіць у нейкім гаражы (адстойніку).

Другі афіцэр міліцыі, які на працягу ўсіх гэтых дзён непасрэдна займаўся пошукамі аўтамабіля, заявіў, што за тыя грошы, якія былі змарнаваныя на пошукі (расход паліва, выкарыстаньне верталётаў і г.д.), можна было купіць 3—4 такія "Мэрсэдэсы".

А пакуль што прэм'ер Чыгір карыстаецца службовай "Вольвай".

Віктар ВАЛАДАШЧУК

P.S. Паводле міліцэйскіх зьвестак, за першы квартал 1995 г. у Беларусі было скрадзена 311 аўтамабіляў, зь іх адшукана толькі 159.

Сьмяротны выбух

Велікоднай ноччу у Кобрыні па вул.Чарнышова адбыўся выбух, які цалкам зьнішчыў жылы дом і гараж.

Загінуў сын гаспадароў, дзесяцікласьнік. Папярэдняе сьледзтва ўстанавіла, што прычынаю мог стаць сапсаваны аўтамабіль, які меў газавы рухавік.

Алесь ПЕТРУСЕВІЧ

"Лёзьненскі стрэл" зноў актуальны

Днямі да аднаго з кандыдатаў у дэпутаты па Кобрыньскай гарадзкой выбарчай акрузе завітала група маладых людзей прывабнай зьнешнасьці, але з досыць дзіўнаю прапановаю.

"Мы хочам бачыць вас дэпутатам новага парламанту і ведаем, як гэта зрабіць", — упэўнена заявілі яны. А потым выклалі свой план: яны таемна вывозяць кандыдата куда-небудзь у глухую вёсачку, дзе ён павінен прабыць двое-трое сутак. Тым часам ініцыятыўная група падымае вялікі лямант, а затым кандыдату "акуратна" ставяць "фінгал" пад вока, рвуць кашулю і ціха вяртаюць назад. І ня трэба ніякіх праграмаў, бо вядомасьць робяць не праграмы, а скандал. Аднак кандыдат ад такіх паслугаў адмовіўся, заявіўшы, што ён ня хоча ісьці ў дэпутаты "лёзьненскім" шляхам Лукашэнкі.

Мірон ГАМОН

Вядзьмак дапамагае кандыдатам

Каб прыцягнуць увагу да сваіх выбарчых улётак, кандыдаты ў дэпутаты ідуць на розныя хітрыкі.

Некаторыя друкуюць на адваротным баку календары садаводаў, расклад руху электрычак, тэлефоны мясцовага начальства і г.д. А вось журналіст з Наваполацка Алесь Козік на сваёй кандыдацкай улётцы скапіяваў ксэраксам паэму Ведзьмака Лысагорскага "Лука Мудзішчаў — прэзідэнт", якая друкавалася ў газэце СВАБОДА. Гэтая ўлётка карыстаецца найвялікшым попытам у выбаршчыкаў. Пры гэтым людзі шкадуюць, што Вядзьмак вымушаны хаваць сваё сапраўднае імя і ня можа вылучыцца кандыдатам — посьпех на выбарах яму быў бы гарантаваны.

Яўген АЛАДКА

Што страшней?

У сваёй передвыбарчай праграме кандыдат у дэпутаты навапалачанін Анатоль Кулік прапанаваў унесьці у Крымінальны Кодэкс Беларусі новыя меры пакараньня: пажыцьцёвае зьняволеньне і лягчаньне (кастрацыя).

Васіль КРОКВА

Вэтэранская вахта

На незвычайную вахту перад Вялікаднем вымушаныя былі стаць вэтэраны вайны і працы з Ашмянаў.

Каб атрымаць пэнсіі, яны займалі з 2-х гадзінаў ночы чэргі на раённым вузьле сувязі.

С.ВАЛОШКА

Прыпеўкі пра Лукашэнку не спадабаліся

У мінулую пятніцу на беларускім радыё павінна была выйсьці ў эфір праграма, падрыхтаваная журналістамі з Горадні.

Аднак менскае начальства забараніла іхную 15-хвілінную перадачу, якая складалася з кароткіх інфармацыяў і вясёлых народных прыпевак пра Кебіча ды Лукашэнку.

М.МІКАЛАЙЧЫК

Ультыматум музэю

У Кобрыньскі райвыканкам прыйшоў ліст-ультыматум, падпісаны арганізацыяй "Беларуская вызвольная армія".

Ліст адрасаваны музэю Суворава ў Кобрыні. Аўтары патрабуюць зьмены экспазіцыі музэя і назвы. Калі ж гэта ня будзе зроблена да 1-га траўня, яны абяцаюць перайсьці да тэрарыстычных актаў. **Ігар БАРАНОЎСКІ**

Субота, 6 траўня

Беларускае тэлебачаньне

7.35 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Люстэрка Сі-Эн-Эн.
8.15 Студыя "Палітыка".
8.30 "Дзякуй, салдат!", д/ф.
8.55 Да 50-годзьдзя Перамогі. Франтавы альбом.
9.00 Скрыжалі.
9.05 "Атрад спэцыяльнага прызначэньня", м/ф. 4-я і 5-я сэрыі.
11.30 Студыя "Ч/б". Дыскусійны клуб.
12.00 "Маленькі сяржант", м/ф.
13.25 Мультфільмы.
13.50 "Старшына", м/ф.
15.15 "Я песьні аддаў ўсё цалкам", ф/к.
16.05 "Скрыжаваньні вайны". Тэлеспэктакаль. Частка 4-я.
17.15 Запрашаем на вячоркі.
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн.
18.45 "Зорная ростань". Віцебскі тур. Перадача 6-я.
19.45 Фінансавы час.
20.00 Міжнародныя спартовыя навіны.
20.35 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Кліп-канцэрт.
21.50 Вясёлы ўік-энд.
22.00 Шоў-прагноз.
22.05 Я.Леонаў і А.Папанаў у м/ф "Беларускі вакзал".
23.45 Пад купалам Сусьвету.
23.55 "Нов і К"-топ-рэвю.
0.35 Відзьма-нявідзьма.

1 канал

5.00 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 0.05 Навіны.
8.20 Грае інструмэнтальны ансамбаль пад кіраўніцтвам Ф.Ліпса.
8.50 Сёмае неба.
9.40 Нашыя на амэрыканскім лёдзе. І.Радніна. Частка 2-я.
10.05 "Прырода сьвету". Н/п сэрыял.
10.55, 13.55, 16.55, 17.50, 19.55, 20.40, 22.45 Непераможныя.
13.00 "Іваноў, Пятроў, Сідараў..."
13.35 Пераадоленьне.
14.20 Тэлерадыёкампанія "Мір". "Паклонная гара".
15.00 "Адрынутыя". Мультсэрыял.
15.25 Зорная гадзіна.
16.00 Шпаргалка.
16.05 "Элен і хлопцы".
16.30 ТВ-давер.
17.00, 20.00 Час.
17.20 "Адгадай мэлодыю".
17.45 Жывое дрэва рамёстваў.
17.55 Футбол. Адборачны матч чэмпіяната Эўропы. Зборная Расеі - зборная Фарэрскіх астравоў. У перапынку - Добрай ночы, малышы!
20.45 "Стрэл у паветра". Мэлядрама (Аргентына).
22.30 Вэрсіі.
22.50 Канцэрт, прысьвечаны Дню радыё.

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Рытміка.
7.40 Зоркі гавораць.
7.45 Патрабуюцца...Патрабуюцца...
7.50 Час спраўных людзей.
8.15 Тэлегазэта.
8.20 Сусьветныя навіны Эй-Бі-Сі.
11.30, 13.20 Спраўная Расея.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Футбол бязь межаў.
16.20 Мая вайна.
16.55 Хакей. Чэмпіянат сьвету. Матч за 3-е месца. 1-ы і 2-і пэрыяды. У перапынку — Сьвята штодня.
18.30 Кінаканцэрт.
19.25 Падрабязнасьці.
19.35 Хакей. Чэмпіянат сьвету. Матч за 3-е месца. 3-і пэрыяд.
20.25 Кінафэстываль "Дзень Перамогі". "Жэня, Жэнечка і "Кацюша", м/ф.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаміг.
22.40 Зусім сакрэтна.
23.30 Праграма "А".

Санкт-Пецярбург

11.55 "Мэцэнат". Прэм'ера фільма.
12.50 Тэлеслужба працаўладкаваньня.
13.05 Да 100-годзьдзя з дня вынаходніцтва радыё. "Аляксандар Папоў", м/ф.
14.40 Да 50-годзьдзя Перамогі. Песьні нашай памяці.
14.55 Мультфільм.
15.10 Зебра.
16.00 Адкрыцьцё Спартакіяды дзяржаваў СНД.
18.10 Вялікі фэстываль.
18.30, 21.40 Інфарм TV.
18.50 "Зялезныя хлопцы", м/ф.
20.10 Мультфільмы для дарослых.
20.30 Пецярбургскі ангажамэнт.
21.15 "Наабум".
21.30 Праграмма тэлезаўтра.
21.55 Спартовая праграма.
22.15 Гараскоп.
22.20 Тэлеканал "Ня хочаш - не глядзі".
23.20 "Забойства ў Рыме" (Італія).
0.55 Зорны салют. Канцэртная праграма.

Нядзеля, 7 траўня

Беларускае тэлебачаньне

7.55 "Праз гады", д/ф.
8.05 "Любімыя песьні майго дзеда". Музычная праграма для вэтэранаў і ўнукаў.
8.45 Да 50-годзьдзя Перамогі. Канцэрт вучняў музычнай школы N 10 г.Менска. 1-е аддзяленьне.
9.35 "Лулу - анёл кветак". Мультсэрыял.
10.05 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
10.25 Урокі Н.Наважылавай.
10.55 "Усё нармальна, мама!" Сьвяточная праграма да Дня радыё.
11.25 Аўта-парк.
11.40 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Не магу не разважаць". Пісьменьнік І.Капыловіч.
11.55 Пра шахматы і шахматыстаў.
12.25 Пераможца.
12.45 "Пасьля 2000 году". Н/п сэрыял.
13.15 Пасольскі двор.
13.45 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Стужка ўспамінаў".
14.50 Да 50-годзьдзя Перамогі. Шматгучча.
15.50 Франтавы альбом.
16.00 Урачыстае паседжаньне і канцэрт, прысьвечаныя 50-годзьдзю Перамогі.
19.00 Шоў-прагноз.
19.05 Тэлекрама.
19.15 Вясёлы ўік-энд.
19.25 Праспэкт.
19.55 "Званы госьць". Я.Весьнік.
20.35 Калыханка.
21.00 Рэзананс.
21.45 Кліп-канцэрт.
21.55 "Залатая ліра". Перадача 4-я.
22.45 Да 50-годзьдзя Перамогі. "Балада пра салдата", м/ф.
0.10 Абібок.
0.30 Пад купалам Сусьвету.

1 канал

5.00 Тэлеранак.
7.30 Алімпійскі ранак.
8.00, 14.00, 23.30 Навіны.
8.20 Раным-зрана.
8.50 "Бюро знаходак". Мультсэрыял.
9.05, 10.55, 13.40, 15.55, 16.55, 18.25, 20.55, 22.45 Непераможныя.
9.10 Пакуль усе дома.
9.40 Ранішняя зорка.
10.25 Палігон.
11.00 Сусьветная геаграфія. Тэлечасопіс "Дасьледнік".
11.55 Перамога памяці. Георгій Жукаў.
12.20 Грай, гармонік!
13.00 Пад знакам "Пі".
13.45 Спорт падчас абеду.
14.20 Зоркі ў Крамлі. Канцэрт-сустрэча ў гонар 50-годзьдзя Перамогі.
15.10 Клуб падарожнікаў.
16.00 Акно ў Эўропу.
16.30 Мультсэрыял.
17.00 Час.
17.20 Тэатар+ТВ.
18.00 Адзін на адзін.
18.30 Эх, шлях-дарожка франтавая...
18.35 "Ідзі і глядзі", м/ф. 1-я і 2-я сэрыі.
21.00 Нядзеля.
21.45 Вікторыя. Фэстываль салдацкай песьні.
22.50 Да і пасьля...

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.20 Зоркі гавораць.
7.30 Залаты ключык.
7.45 Вялікі хакей.
8.20 Добрай раніцы. "Сьняданак для чэмпіёнаў".
8.50 Аты-баты...
9.20 Славянскі марш. Да 155-годзьдзя з дня нараджэньня П.І.Чайкоўскага.
10.05 Рускае лата.
10.50 "Быў месяц май". Г.Пажэнян.
11.05 "У гонар пяцідзесяцігодзьдзя міру ў Эўропе". Трансьляцыя з Лондана.
11.55 "Гаворыць Масква".
12.15 Майстар В.Цыгаль.
13.20 Кінафэстываль "Дзень Перамогі". "Лёс чалавека", м/ф.
15.05 Лепшыя гульні НБА.
16.00 "Вялікі лес Каледоніі", д/ф з тэлесэрыяла "Таямніцы жывёлаў".
17.00 "Русалачка", "Новыя прыгоды Віні Пуха".
17.55 Сьвята штодня.
18.05 Кінаафіша.
18.20 Відэапаэзія. К.Сіманаў.
18.25 У Ксюшы."Майскімі кароткімі начамі..."
19.25 "ТЭФІ-94".
21.40 Каробка перадач.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаміг.
22.40 Хакей. Чэмпіянат сьвету. Фінал.

Санкт-Пецярбург

6.30 Гаючае слова. Праграма-набажэнства.
7.00 Добрай раніцы.
8.30 Жыўцом... "Крама" (Беларусь).
10.00 Стыль жыцьця.
10.15 "Паглядзім". Анонс тэлепраграм.
10.30 Да 100-годзьдзя з дня вынаходніцтва радыё.
11.00 Нядзельны лабірынт.
12.35 Сёньня - дзень радыё. Гістарычны альманах.
13.05 Залаты ключ.
14.00 Урачысты сход і канцэрт, прысьвечаныя 50-годзьдзю Перамогі.
16.55 Футбол. Чэмпіянат Італіі. Прамая трансьляцыя.
18.50 "Нешчасьлівы востраў". Тэлегульня.
19.30, 21.40 Інфарм TV.
19.50 "Наша кіно". "Танк КВ-2". Прэм'ера.
21.25 "Паглядзім". Анонс тэлепраграм.
22.00 Дзёньнік спартакіяды.
22.35 Адам і Эва+.
23.05 "Севастопальскі вальс". Фільм-апэрэта.

Падпісны індэкс 63887. Нумар падпісаны ў друк 27.4.95 (5.00). Надрукавана ў Аршанскай друкарні (г.Ворша, вул.Замкавая, 3). Спасылка на газэту СВАБОДА абавязковая. Наклад 93 000